

ÓCSAI MANÓVÁR BÖLCSSŐDE

HELYI SZAKMAI

PROGRAMJA

2024.

Készítette:

Szűcs Jánosné
intézményvezető

Tartalomjegyzék

I. FEJEZET	5
1. Bevezetés.....	5
1.1. Helyzetelemzés.....	6
1.2. A többcélú közös igazgatású intézmény általános nevelési koncepciója.....	6
1.3. Városunk bölcsődei és óvodai helyzetképe:.....	6
2. Az intézmény bemutatása	6
2.1. Manóvár Bölcsőde	6
2.2. A bölcsőde funkciója.....	7
2.3. A bölcsőde nyitva tartása	8
2.4. A felvétel rendje	9
2.5. Az intézmény alapfeladatai	9
3. Nefelejcs Napközi Otthonos Központi Óvoda, Napsugár Tagóvoda	10
3.1. Az óvodánk nevelési célja, feladata.....	10
3.2. Programunk célja.....	10
II. FEJEZET.....	12
1. Általános rendelkezések.....	12
1.1. Minőségpolitikánk	14
1.2. Küldetésünk.....	15
1.3. Gyermekkép	16
1.4. Bölcsődekép	17
1.5. Pedagógiai hitvallásunk	17
2. A bölcsődei nevelés-gondozás célja	18
2.1. A korszerű kisgyermek ellátás feltételeinek megteremtése	19
3.1. A nevelés- gondozás feladatai	22
3.1.1. Egészségvédelem, az egészséges testi fejlődés elősegítése, megalapozása.....	22
3.1.2 Az érzelmi fejlődés és szocializáció segítése	24
3.1.3. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése	24
4. A bölcsődei élet megszervezésének elvei	25
4.1. Kapcsolat a szülőkkel.....	26
4.2. Családlátogatás.....	27

4.3. Szülőcsoportos beszélgetések	27
4.4. Szervezett programok	28
4.5. Szakmai kapcsolatok más intézményekkel	28
4.6. Beszoktatás - adaptáció	29
4.7. „Saját kisgyermeknevelő” –rendszer	30
4.8. Gyermekcsoportok szervezése	30
4.9. Napirend	31
4.10. Egészségmegőrzés, prevenció	31
5. A bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei	33
5.1. Gondozás	33
5.2. Játék	34
5.3. Mondóka, ének	35
5.4. Vers, mese	36
5.5. Alkotótevékenység	36
5.6. Egyéb tevékenységek	37
5.7. Mozgás	39
5.8. Tanulás	41
6. Az alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások	41
6.1. A bölcsőde által szervezett szolgáltatások	41
6.1.1. Játzócsoporth	42
6.1.2. Időszakos gyermekfelügyelet	42
6.1.3. Tanácsadás	43
6.1.4. Babamuzsika	43
6.1.5. Só- szoba	43
7. Dokumentáció	43
7.1. A bölcsőde vezetője által vezetett dokumentáció	44
7.2. Kisgyermeknevelő által vezetett dokumentációk	44
7.2.1. A gyermek és szülő alkalmazottak jogai, jogainak védelme	45
7.2.2. Gyermekvédelem a bölcsődében	48
8. A fejlődés jellemzői a bölcsődéskor végére	48
9. Hagyományok, ünnepek, rendezvények a bölcsődében	49
10. Különleges bánásmódot igénylő sajátos nevelési igényű gyermek gondozása	50
10.1. Sérült gyermekek gondozása, fejlesztése	51
10.2. A felvétel rendje	51

10. 3. A sérült gyermekek elhelyezési módja bölcsődénkben.....	51
10.4. Személyi feltételek	52
10.5. Tárgyi feltételek a teljes integrációhoz	52
10.6. A fejlesztésekhez szükséges eszközök.....	52
10.7. Nevelés – gondozás - fejlesztés	52
10.8. Egyéni foglalkozás.....	53
10.9. Csoportos foglalkozás.....	53
10.10. Sajátos nevelési igényű gyermekről vezetett dokumentáció.....	53
11. Ellenőrzés, értékelés.....	54
11.1. Jövőkép.....	54
11.2. A bölcsőde hatékonyságát a következő jellemzők feltételezik:	55
11.2.1. Vezetői elkötelezettség és felelősségvállalás	56
11.2.2. Vezetői feladatok	56
12. A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége, biztosításának módja, formái.....	56
13. Összegzés.....	57
13.1. A helyi szakmai program készült	57
Legitimációs záradék	59
Záró rendelkezések.....	60
Mellékletek:.....	61

I. FEJEZET

1. Bevezetés

Ócsa Város Önkormányzat Képviselő - testülete a 2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről továbbiakban (Nkt.) 7§ (2), 18§ (4), 20§ (1) - (6), 67§ (6) – (9), 69§ (1), bekezdéseiben kapott felhatalmazás alapján valamint a nevelési oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012.(VIII. 31.) EMMI rendelet 23§ (1)- (2) –(3), bekezdései értelmében 2013.február 14-én módosította az intézmény alapító okiratát.

Ezt követően a **23/2013.(II.14.) sz.** ÖK. határozatával hagyta jóvá az Ócsai Nefelejcs Központi Óvoda és Manóvár Bölcsőde Közös Igazgatású Intézményként történő létrehozását. Az intézmény új névhasználatára 2013. március 01-től „Ócsai Nefelejcs Napközi Otthonos Központi Óvoda és Manóvár Bölcsőde Közös Igazgatású Intézmény”.

Székhely intézmény:

- Nefelejcs Napközi Otthonos Központi Óvodája, 2364 Ócsa, Dózsa György Tér 1.

Tagintézményei:

- Ócsa Óvoda és Bölcsőde Napsugár Tagóvodája, 2364 Ócsa, Baross utca 16.
- Ócsa Óvoda és Bölcsőde Manóvár Bölcsődéje 2364 Ócsa, Baross utca 16.

A nevelési elvek összehangolása a helyi sajátosságok tiszteletben tartásával történik. Ennek dokumentációs rendjét törvény szabályozza. A Nemzeti köznevelési törvény 25§ (1)-(2),-(4), 26§ (4), a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 4§ (1),- (4),- (5),- (6),5§ (1),6§ (19 bekezdése értelmében, „a közös igazgatású új intézményben szervezeti működési szabályzatot, pedagógiai - szakmai programot, házirendet, kell készíteni”.

A közös igazgatású köznevelési intézményben a helyi pedagógiai - szakmai program alapján a különböző tevékenységet folytató intézményegységek egymással együttműködnek, tevékenységüket összehangolják. Mindez azt jelenti, hogy a sajátosságok, egyedi pedagógiai szakmai programok, értékek megtartásával, minden intézményi érdek megőrzése mellett kerülnek a nevelési elvek, és intézményi elvárások összehangolásra.

1.1. Helyzetelemzés

1.2. A többcélú közös igazgatású intézmény általános nevelési koncepciója

Elsődleges feladatunk a gyermeki jogok védelme, az esélyegyenlőség biztosítása a különböző szociális és kulturális környezetből érkező gyermekek számára. Gyermek központú, befogadó hozzáállással biztosítjuk minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést, elősegítjük az egészséges családkép kialakulását.

Célunk a kisgyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődésének, a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítése, az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével. A gyermekek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, mi nevelői gondozói munkánkkal kiegészítjük a családi nevelést.

1.3. Városunk bölcsődei és óvodai helyzetképe:

Ócsa dinamikusan fejlődő agglomerációs kisvárosi település. A város esetében a demográfiai kilátások, a folyamatosan betelepülő fiatal családok száma, igazolja, hogy a gyermeklétszám folyamatosan növekszik. Városunk Budapesttől 30 kilométerre fekszik, így a felnőtt lakosság túlnyomó része a fővárosba jár munkába. A családok részéről nagy az igény gyermekeik bölcsődei, óvodai napközbeni ellátásának intézményes igénybevétele iránt.

A gyermekek napközbeni ellátást a városban hosszú évek óta az önkormányzat által fenntartott (Nefelejcs Központi Óvoda, Napsugár Tagóvoda), valamint a Baptista egyház által fenntartott óvodák látják el. Az önkormányzat által fenntartott óvodák jelenleg 95 % os kihasznált kapacitással működnek

2. Az intézmény bemutatása

2.1. Manóvár Bölcsőde

Városunkban 2013 szeptember 01- től működik bölcsődei ellátás a Manóvár Bölcsőde tagintézményünkben. A fenntartó által elnyert EU-s pályázati forrásból különálló elkerített területen új építéssel 2 csoportos bölcsőde kialakítására került sor. A város dinamikus fejlődése, a főváros közelsége vonzó a fiatal többgyermekes családok számára. Az elmúlt öt évben folyamatosan beköltöző fiatal családok révén jelentősen megnövekedett a lakosság ezen belül a 0-3 éves korú gyermekek száma. A bölcsődei ellátás iránti igénybevétel növekedett a családok körében. Az elmúlt évek tapasztalatai a hosszú várólista, többszörös túljelentkezés miatt indokolttá tették a bővítést, további két csoporttal. A fenntartó által benyújtott és sikeres

EU-s pályázati, valamint fenntartói finanszírozásnak köszönhetően 2023 szeptember hónapban befejeződött a bővítés. Az új bölcsődei komplexum (Baross utca 16. szám alatt) a Napsugár Tagóvodától elkerítetten, működik. A bölcsődei tagintézmény jól megközelíthető, csendes környezetben helyezkedik el, 2 gondozási egységben, 4 gyermekcsoportban, 50 férőhelyen biztosítja Ócsa Város közigazgatási területén élő, bejelentett lakcímmel rendelkező, illetve a férőhely kapacitáskihasználás érdekében a közigazgatási határon kívül élő családok bölcsődés korú (1 évestől 3 éves korig) gyermekeinek napközbeni ellátását.

Az igényesen kialakított udvar, a korszerű, európai uniós szabványoknak megfelelő játékok, bútorok, berendezési tárgyak a kisgyermekek életkori sajátosságainak megfelelőek, segítik testi, lelki és szellemi fejlődésüket.

A bölcsődében dolgozó szakképzett kisgyermeknevelők a családokkal szorosan együttműködve gondoskodnak a gyermekek neveléséről - gondozásáról.

A csoportszobák nagysága megfelel az előírt alapterületi követelménynek. Az intézmény A bölcsődei ellátás szakmai létszám minimum követelményeit a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet tartalmazza. Ennek értelmében a gyermekek ellátását 8 fő szakmai képesítéssel rendelkező kisgyermeknevelő és 4 fő technikai alkalmazott (bölcsődei dajka) végzi. A kisgyermeknevelők közül egy fő vezetőhelyettesi megbízással a bölcsődében az intézményvezető távollétében helyettesi feladatokat lát el.

A bölcsődei csoportok intézményünk szerves részét képezi, ugyanakkor szakmailag önálló egységként működik. A bölcsődei kisgyermeknevelők szakmai önállóságukat megtartva az óvodai nevelőtestület tagjaként elkötelezik magukat az innovatív nevelői gondozói munka iránt. Folyamatos önképzéssel és továbbképzéssel szakmai munkájuk színvonalát növelik.

2.2. A bölcsőde funkciója

„A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő – 20 hetestől – 3 éves korú – gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését végző intézmény.

Ha a gyermek a 3. évet betöltötte, a bölcsődei gondozási-nevelési év végéig maradhat a bölcsődében. Amennyiben még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig tovább gondozható a bölcsődében. (15/1998 (IV. 30.) NM r. 35. § (2)

36. § (2))

A bölcsőde vállalhatja a hat éven aluli sajátos nevelési igényű gyermekek gondozását, (15/1998. (IV.30.) NM r. 35 §. (3) bekezdés.”

A bölcsőde összetett - családsegítő, szociális, egészségügyi, nevelési - funkciót tölt be. A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali

felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkozást és étkezést biztosít azon gyermekek számára, akiknek szülei munkavégzésük vagy egyéb okok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. Az intézmény célja az egészséges testi, lelki fejlődés biztosítása valamennyi gyermek számára. Az értelmi, érzelmi és szociális fejlődés támogatása. Barátságos, biztonságos, családias, szeretetteljes légkörben, az életkorának megfelelő környezetben az aktivitás kibontakoztatása, a szocializáció segítése.

Bölcsődénk gyermekjóléti alapellátást nyújtó, nevelő- és oktatómunkához kapcsolódó, nem közoktatási tevékenységet nyújtó intézmény.

A Manóvár Bölcsőde helyi nevelési - gondozási szakmai programja alapján végzi a gyermekek gondozását nevelését.

A szakmai program figyelembe veszi a bölcsődékben folyó nevelő-gondozó munka szakmai alapelveit. Ezeknek az elveknek az elfogadása és a gyakorlatban való alkalmazása a bölcsőde nevelő-gondozó munkájának minimum követelménye.

2.3. A bölcsőde nyitva tartása

Az intézmény nyitvatartási idejét a fenntartó határozza meg. A bölcsőde minimum nyitvatartási ideje 10 óra, de egy gyermek, napi gondozása az alapellátás idejében a 12 órát nem haladhatja meg. Az intézmény alaptevékenysége, napos bölcsődei ellátás

Bölcsődénk nyitvatartási ideje, hétfőtől - péntekig, munkanapokon 6⁰⁰-tól 17⁰⁰ óráig tart, napi 11 órában.

A nyári szünet időpontját a fenntartó hagyja jóvá, minden év március 15. napjáig. A szünet időpontjáról a családokat tájékoztatjuk (intézményi faliújság, családi füzet, intézményi városi honlap, városi újság). *A nyári időszakban 4 hétig a bölcsőde zárva tart. Ez időszak a nagytakarítás, az alkalmazottak szabadságának kiadási ideje.*

A 2012. évi CXVIII. tv. 16. § szerint a Gyvt. 42.§ a következő bekezdéssel egészül ki:

„(6) A miniszter rendeletben a bölcsődék számára - a bölcsődei dolgozók szakmai fejlesztése, szakmai ünnepségek megtartása és a bölcsődei ellátáshoz kapcsolódó szakmai célok megvalósítása érdekében - nevelés-gondozás nélküli munkanapot határoz meg (minden évben április 22-én). A nevelés-gondozás nélküli munkanapon a bölcsődei nevelés-gondozás szünetel”. Szülői kérésre gondoskodunk a gyermekek felügyeletének megszervezéséről. A nevelés-gondozás nélküli munkanapon a kisgyermeknevelők részére a szakmai munka

hatékonysága érdekében a bölcsődét érintő aktuális szakmai témában továbbképzést szervezünk.

2.4. A felvétel rendje

A Manóvár Bölcsődébe a gyermek 1 éves korától 3 éves korának betöltéséig vehető fel, valamint annak az évnek a december 31. napjáig vehető fel, amelyben betölti a 3. életévét. Ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján nem érett az óvodai nevelésre, és az óvodai nevelését a gyermekorvos nem javasolja, bölcsődében gondozható a negyedik évének betöltését követő augusztus 31.-ig.

A gyermekek napközbeni ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük - ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is -, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A bölcsődei felvételre való jelentkezés minden évben az óvodai beíratással azonos időpontban történik. Túljelentkezés esetén a felvételtől felvételi bizottság dönt. Az elutasított gyermek, várakozó listára kerül. Évközben történő jelentkezés esetén férőhelyhiányában, a várakozó listának megfelelően kerül felvételre a gyermek.

2.5. Az intézmény alapfeladatai

A bölcsőde alaptevékenysége kiterjed az 1997. évi XXXI. tv. 42.§ (1) bekezdése alapján, a 3. életévüket be nem töltött gyermekek napközbeni ellátására, gondozására, valamint harmonikus testi-szellemi fejlődését elősegítő nevelésére.

A bölcsődei ellátást az a gyermek veheti igénybe, akinek szülei, nevelői, gondozói az 1997. évi XXXI. tv. 41.§ (1), (2) bekezdésében foglaltak alapján a gyermek napközbeni ellátását nem tudják biztosítani.

A bölcsődei ellátás az 1997. évi XXXI. tv. 42.§ (4) bekezdésében foglaltak alapján szűnik meg.

3. Nefelejcs Napközi Otthonos Központi Óvoda, és Napsugár Tagóvoda bemutatása

Óvodáink Ócsa Város Önkormányzata által fenntartott intézmény, mely két épületben látja el feladatát. A Nefelejcs Központi Óvoda épületében 8 csoportban 200 gyerek, a Napsugár Tagóvodában 7 csoportban 175 gyerek óvodai nevelése történik. Az intézmény 375 férőhelyes, a csoportok száma 15.

Az épületek családi házas környezetben, főútvonaltól távol, de jól megközelíthető helyen találhatóak. Játsszódvarai fákkal szegélyezettek, zöldterülettel rendelkeznek, az utcai forgalomtól elzártak.

3.1. Az óvodánk nevelési célja, feladata

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja és az „Ócsai Óvodások Komplex Környezeti Nevelése” helyi pedagógiai programja alapján történik a 3-7 éves korú gyermekek nevelése oktatása.

3.2. Pedagógiai Programunk célja

Az óvodás gyermekek élmény gazdag, harmonikus fejlődésének elősegítése, az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével a gyermeki személyiség kibontakoztatása.

A testi szociális, értelmi érettség biztosítása sokoldalú képességfejlesztéssel.

A gyermek és környezete közötti szoros érzelmi kötődés kialakítása, a természeti – emberi-tárgyi környezet tevékeny megismerése, az élet tiszteletére, **a természet szeretetére, védelmére, fenntarthatóságra nevelés.**

Valamennyien, a bölcsőde és az óvodák alkalmazottai elsődleges feladatunknak tartjuk, hogy a ránk bízott gyermekek egészségesen, harmonikusan, boldogan éljenek. Felelősnek érezzük magunkat az intézményeibe járó gyermekek gondozottságáért, neveléséért, egyéni tempójuknak megfelelő fejlődésükért, a közösség alakulásáért, s azért, hogy az egyén a közösség erejére támaszkodva megvalósíthassa önmagát.

MANÓVÁR BÖLCSŐDE HELYI SZAKMAI PROGRAMJA

**„Minden ember egy megismételhetetlen csoda,
S a hozzá vezető útnak is csodának kell lennie.”**

Erich From

A **Manóvár Bölcsőde** saját nevelési - gondozási szakmai programja összhangban áll „A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjával”.

Ez biztosítja a bölcsődével kapcsolatos általános igények teljesítését és az intézmény szakmai önállóságát, a családok és a fenntartó elvárásaihoz és a helyi lehetőségekhez való igazodást.

A szakmai program figyelembe veszi a bölcsődékben folyó nevelő-gondozó munka szakmai alapelveit. Ezeknek az elveknek az elfogadása és a gyakorlatban való alkalmazása a bölcsőde nevelő-gondozó munkájának minimum követelménye.

II. FEJEZET

1. Általános rendelkezések

Az intézmény szakmai alapprogramját meghatározó jogszabályok, irányelvek, melyek

- A bölcsődei nevelés – gondozás története alatt felhalmozott értékek,
- Az első életévek meghatározó szerepének elismerése,
- Az általános emberi, etikai alapelvek,
- A pszichológiai és pedagógiai kutatások eredményei,
- Az ENSZ „emberi jogok nyilatkozata” és az ENSZ „Egyezmény a gyermekek jogairól” c. dokumentumban rögzítettek.
- Magyarország Alaptörvénye
- 1991. évi LXIV. törvény a Gyermekek jogairól szóló New Yorkban, 1989. november 20-án kelt egyezmény kihirdetéséről
- 1997. évi XXXI. tv. a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 259/2002. (XII.18.) Korm. rendelet a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatótevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről
- 235/1997. (XII.17) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok, a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
- 1992. évi XXXIII. tv. a közalkalmazottak jogállásáról
- 257/2000. (XII.26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról
- 1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésének feltételeiről
- 8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végzők személyek adatainak működési nyilvántartásba vételéről

- 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- 992. évi LXIII. tv a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánításáról
- 67/2007. (VII.10.) GKM – EüM - FVM – SZMM együttes rendelete a vendéglátó termékek forgalmazásáról
- 9/1985. (X.3.) EüM- BkM együttes rendelete az étkezéssel kapcsolatos közegészségügyi szabályokról
- 18/1998. (VI.3.9 NM rendelet a fertőző betegségek, és járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésről
- 33/1998. (VI.24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmassági orvosi vizsgálatokról és véleményezéséről
- 2011. évi CVIII. tv. a közbeszerzésekről
- 29/2003. (V.20.) ESZCSM rendelet a helyettes szülők, a nevelőszülők, a családi napközit működtetésének képzésének szakmai és vizsgakövetelményeiről, valamint az örökbefogadás előtti tanácsadás és felkészítő tanfolyamról
- 226/2006. (XI.23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények ágazati azonosítójáról és országos nyilvántartásáról
- 78/2003. (XI.27) GKM rendelet a játszótéri eszközök biztonságáról
- 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról
- 331/2006. (XII.23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat és hatáskör ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 2004. évi CXCV. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól
- 326/2013. (VIII.30) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról

- 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet a vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatást nyújtó személyek vezetőképzéséről
- 328/2011.(XII.29.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybe vevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről
- 369/2013 (X.24.) kormányrendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről,
- 7/2014.(IV.30.) EMMI rendelete a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás egészségügyi előírásokról,
- 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet módosításáról.
- A Bölcsődei Nevelés-Gondozás Országos Alapprogramja (2023.)
- Módszertani kiadványok, szakmai segédletek

Ezeknek a jogszabályoknak a betartása, betartatása meghatározza a nevelő-gondozó szakmai munka alap elveit.

1.1. Minőségpolitikánk

Napközbeni kisgyermekellátást nyújtó intézményünk hitet tesz a cselekvő törődés mellett. Tevékenységét a magas nevelési – gondozási színvonal elérése, a minőségi ellátásra való törekvés határozza meg.

Feladatunknak tekintjük, hogy biztonságot, nyugalmat, szeretetet adó légkört és megfelelő személyi és tárgyi környezetet teremtsünk azon kisgyermekek számára, akiket szülei napközben a mi gondjainkra bízhatnak, életük legfontosabb 1 - három életévében.

Célunk egy olyan gyermek központú intézmény működtetése, ahol a gyermekek testi-lelki szükségleteinek kielégítése, gondozása és nevelése tevékeny, érzelem gazdag, derűs és családi légkörben folyik, az egyéni fejlődés ütemét figyelembe véve.

Tisztában vagyunk azzal, hogy a család pótolhatatlan, hogy mekkora aggodalommal és izgalommal jár minden szülő számára a „külső segítség” igénybevétele gyermekük

nevelésében. Ezért munkánk meghatározója, legfőbb motivációja csak a szeretet az elfogadás és az igényesség lehet.

Tevékenységünk szolgálat, melyet igazi elhivatottsággal és szakmai hozzáértéssel végzünk a gyermekekért és a családokért. Nevelésfilozófiánk lényege, hogy a gyermek egyedi, mással nem helyettesíthető individuum. Középpontban a gyermeki személyiség tisztelete, az egyéni differenciált bánásmód, a családi nevelés értékrendjének előtérbe helyezése és összehangolása a közösségi nevelést meghatározó értékrenddel, az egymás iránti megbecsülés, tolerancia, empátia, következetesség és a másság elfogadása áll. Nevelési elveink megvalósítását állandó ön és továbbképzéssel igyekszünk biztosítani, mely munkánk színvonalának és azon törekvésünk záloga, hogy kiegyensúlyozott, derűs, érdeklődő, nyitott és kreatív gyermekek lépjenek tovább a fejlődésük egy magasabb fokán rájuk váró közösségbe.

1.2. Küldetésünk

Működésünk során alapvető feladatunknak tekintjük a ránk bízott gyermekek optimálisan magas színvonalú napközbeni gondozását-nevelését, gyermekneveléshez értő, a gyermekeket tisztelő és szerető felnőttek segítségével, együttműködésben a családdal, hasonló korú gyermektársak közösségében. A kisgyermekeket egyéni fejlettségükből kiindulva, önmegvalósítási szándékukat, gyermeki szabadságukat és jogaikat tiszteletben tartva, érzelmileg elfogadva kívánjuk szocializálni, személyiségüket formálni, alakítani.

Minden itt nevelkedő gyermek számára biztosítjuk a lehetőséget és a feltételeket, hogy egészséges, testileg és szellemileg fejlett, életkoruknak megfelelően a világban eligazodni tudó kisgyermekké váljon.

A gyermeki személyiség sokoldalú fejlődését változatos tevékenységeken keresztül biztosítjuk, amelyben a gyermek a kezdeményező, öntevékeny egyén, míg a kisgyermeknevelő az orientáló, segítő, az öntevékenységet kibontakozni segítő.

Alapfeltétel a szakmai igényesség, a szakmailag jól felkészült, gyermek centrikus, elfogadó és egymást is tisztelő kisgyermeknevelői közösség. Fontos számunkra a családok segítése, a ránk bízott gyermekeket sok szeretettel vesszük körül:

- Törekszünk a rendszerességre,
- Fejlesszük az együttműködési és társas kapcsolatokat,
- Lehetőséget adunk egyéni képességek fejlesztésére, kibontakoztatására,
- Motiválunk, dicsérünk,

- Fontosnak tartjuk az érzelmi nevelést, a másság elfogadását, a toleráns magatartás elsajátítását,
- Pozitív életszemléletre nevelünk,
- A szülőkkel is igyekszünk elfogadtatni nevelési értékeinket: egyéni bánásmód, erkölcsi normák, szeretet, biztonság, tolerancia.

Intézményünk bölcsődéje, segítő szakemberei, szakmai munkájuk legjavát adva segítik a családokat a gyermeknevelésben.

Munkájuk színvonalának biztosítása

- az életkornak megfelelő, korszerű tárgyi környezet,
- jól képzett, odafigyelő és hozzáértő szakember,
- a gyermekek méltóságának tiszteletben tartása,
- a szülői jogok és igények mindenkor figyelembe vétele,
- integrált gondozás – nevelés,
- a gyermekek fejlődésének nyomon követése,
- társintézményekkel való kapcsolattartás,

Az eredményes, sikeres munka bizonyítéka: gyermeki bizalom, öröm, kiegyensúlyozott fejlődés, a családok elégedettsége az óvodák pozitív visszajelzése.

1.3. Gyermekkép

„Senki sem születik készen.

Légy azzá, amivé legjobb hajlamaid szerint válhatsz!”

- Egészséges és esztétikus környezetben biztosítjuk a gyermekek teljes körű fejlődését és jólétét.
- Minden gyermekben tiszteljük az embert, igyekszünk a gyermekeket minél mélyebben megismerni és megérteni.
- A gyermekeket megtanítjuk egymás tiszteletére, arra, hogy megismerjék egymást és el tudják fogadni egymást.
- Törekszünk a bennük rejlő értékek kibontakoztatására, kiteljesítésére.
- A játékot a gyermek elsődleges tevékenységi formájának tekintjük, biztosítjuk, hogy rajta keresztül megismerje a világot és kipróbálja, gyakorolja, kiélje és feldolgozza az őt ért élményeket.

- Elősegítjük a társas beilleszkedés és a humanista magatartás szokásainak elsajátítását.
- Segítő, támogató hatással törekszünk, hogy a speciális szükségletű vagy szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek személyre szabott fejlesztését a szülőkkel egyetértésben segítsük.
- Számunkra közös alapelv a gyermekről kialakított kép, mely munkánk sarokköve.

1.4. Bölcsődekép

A gyermekek iránti elkötelezettség, az őszinte érdeklődés, és az igénybe vevő családok megbecsülése legfőbb kötelességünk. A bölcsőde, mint a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását, nevelését végző intézmény. Személyiségének szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó. Megfelelő személyi- tárgyi feltételeket biztosítunk 1 éves kortól 3 éves korig azért, hogy testi, lelki szociális fejlődésük zavartalan legyen.

Ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, de testi, vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, 4 évének betöltését követő augusztus 31-ig neveljük és gondozzuk a bölcsődében. Vállaljuk a hat éven aluli sajátos nevelési igényű gyermekek gondozását, fejlesztő felkészítését, az intézmény alaptó okiratában meghatározott feltételeknek megfelelően.

Jövőképünkben olyan intézmény él, ahol a szülők aktív részesei a bölcsődei életnek, hiszen ők ismerik legjobban gyermekeiket. Fontosnak tartjuk a családokkal való szoros együttműködést. Egységes bölcsődei kultúra kialakítására törekszünk, amelyben a családok támogatásával megfelelő figyelmet tudunk szentelni a gyermekek fejlődésének.

1.5. Pedagógiai hitvallásunk

„Engem ne emeljen a magasba senki, ha nem tud addig tartani, míg tényleg megnövök.

*Guggoljon ide mellém, ki nem csak hallani, de érteni akar, hogy közel legyen a
szívdobogásunk.”*

Bertalan Ferenc

Fontosnak tartjuk az intézményes keretek között a biztonságérzetet nyújtó, szeretetteljes környezetben, a kisgyermek saját ütemükben fejlődjenek, megtapasztalják, átéljék az önfeledt, aktív játék örömeit.

Az intézményes nevelés során gazdagodjék élmény- és fantáziaviláguk, váljanak képessé további életszakaszaikban a kreatív fejlődésre, alakuljon ki az esztétikum iránti érzékenyséjük. Testi-lelki harmóniában, érdeklődő, nyitott, fogékony, önállóan és közösségben is gondolkodni tudó gyermekekké váljanak. A gyermekek életkorának, egészségügyi – és nevelési szempontoknak megfelelő, bőséges, színes játékkészlet és egyéb fejlesztő eszközök biztosításával a kreativitást és a készségeket fejlesztjük.

A családokkal való aktív együttműködésre törekszünk, őket támogatva részt venni a gyermek személyiségének formálásában.

Kiemelten fontos feladatunk a családi hangulatú bölcsődei légkörben nemcsak a gyermekek, hanem az őket gondozó felnőttek is jól érzik magukat, és sajátjuknak tartják, és vallják munkahelyüket.

2. A bölcsődei nevelés-gondozás célja

Bölcsődei nevelésünk célja: a családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának megteremtésével, odaforduló szeretettel, elfogadással, a gyermek kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával segíteni a harmonikus személyiségfejlesztést, testi – lelki, szociális érés biztosítása a közösség keretein belül.

Egységes, stabilitást, kiszámíthatóságot biztosítható elvek alkalmazásával segítjük a bölcsődébe kerülő kisgyermek alkalmazkodását az új helyzethez, valamint az új szokások kialakítását.

A hátrányos helyzetű, periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítésére való együttműködés, más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel. valamilyen kisebbséghez tartozó gyermekek esetében a nemzetiségi/etnikai hovatartozás tiszteletben tartása, az identitástudat alakítása.

A csoportban nevelhető, gondozható sajátos nevelési igényű gyermekek esetében pedig, minél fiatalabb életkortól kezdve a gondozásba ágyazott fejlesztés formájában segíteni a gyermekek fejlődését.

Célunk, hogy szívesen járjanak bölcsődébe, örömmel kapcsolódjanak be a közös tevékenységekbe. Szükségleteiket, érzelmeiket félelem nélkül, az életkori sajátosságaiknak megfelelő módon nyilvánítsák ki. Ébredjen fel bennük a kíváncsiság környezetük, társaik iránt. Őszinte gyermeki derűvel éljék mindennapjaikat a bölcsődés közösségben.

2.1. A korszerű kisgyermek ellátás feltételeinek megteremtése

➤ A bölcsődei nevelés – gondozás alapelvei

Alapelveink, melyek egységben vannak A bölcsődei nevelés gondozás országos alapprogramjával. Munkánk során mindig szem előtt tartjuk az alapelveket.

➤ A családi nevelés elsődlegességének tisztelete

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége.

Bölcsődénk a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és lehetőség szerint erősítve vesz részt a gyermekek gondozásában, nevelésében, illetve szükség esetén lehetőségeinkhez mérten törekszünk a családi nevelés hiányosságainak kompenzálására, korrigálására.

Ezért a szülők számára igyekszünk lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsőde életébe.

➤ A koragyermekkorai intervenció szemlélet befogadása

A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkorai intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődés béli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

➤ A gyermeki személyiség tiszteletének elve

A gyermeket –mint fejlődő személyiséget- ráutaltsága miatt különleges védelem illeti meg.

A bölcsődei nevelés-gondozás értékközvetítő és értékteremtő folyamat, amely a személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul, az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásával (etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, fizikai és mentális képesség béli különbözőségek iránti tolerancia alakítása).

➤ **A nevelés és gondozás egységének elve**

A gondozás minden helyzetében nevelés is folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei azonban nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre.

A gondozás és nevelés elválaszthatatlan egységet alkotnak. A gondozás minden helyzetében nevelés is folyik, szoros egységet alkot, elválaszthatatlan fogalmak.

A nevelés sokoldalú folyamat, mert egyszeri akcióval nem történik meg, fontos csatornái a modellnyújtás, a „bemutató”, a nonverbális csatornák üzenete.

A nevelés alapvető feladata megteremteni a fejlődés legoptimálisabb feltételeit, legfontosabb jellemzője, hogy „mozgósít”.

➤ **Az egyéni bánásmód elve**

A gyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a felnőtt őszinte érdeklődése, figyelme, megbecsülése, a kompetenciájának elismerésén alapuló választási lehetőség biztosítása az egyes élethelyzetekben, a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése.

Kisgyermeknevelőink meleg, szeretetteljes odafordulással, a megfelelő környezet kialakításával, a gyermekek életkori- és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segítik a gyermekek fejlődését.

Fontosnak tartjuk, hogy a bölcsődénkbe járó gyermekek mindegyike folyamatosan érezze a róla gondoskodó felnőttek elfogadását akkor is, ha lassabban fejlődik, ha esetleg több területen jelentős eltérést mutat az átlagos fejlődéstől, ha sajátos nevelési igényű, ha viselkedése bizonyos esetekben különbözik a megszokottól és emiatt nehezebben kezelhető.

A kisgyermeknevelőink elfogadják, és tiszteletben tartják a gyermek nemzetiségi, vallási, hovatartozását.

➤ **A biztonság és stabilitás elve**

Bölcsődénkben biztosított a „saját” kisgyermeknevelői-rendszer, a felmenőrendszer, amely növeli a gyermeknél az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.

A napirendünk folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermekek biztonságérzetét.

Fontosnak tartjuk a gyermekek fokozatos hozzászoktatását az új helyzetekhez.

A fokozatosság segíti alkalmazkodásukat, a változások elfogadását, az új megismerését, a szokások kialakulását.

A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

➤ **Az aktivitás, az önállósulás segítésének elve**

Bölcsődei nevelés-gondozásunk kiemelt feladata a biztonságos és tevékenységre motiváló személyi és tárgyi környezet megteremtése, a próbálkozásokhoz megfelelő idő biztosítása, a gyermek meghallgatása, véleményének figyelembevétele, a kompetenciájának megfelelő mértékű döntési lehetőség biztosítása.

Fontosnak tartjuk a gyermekek ösztönzését, megnyilvánulásainak elismerő, támogató, az igényekhez igazodó segítését.

Kisgyermeknevelőink az élményszerzés lehetőségének biztosításával, saját példamutatással, az egyes élethelyzeteknek a gyermek számára átláthatóvá, befogadhatóvá, kezelhetővé tételével, a tapasztalatok feldolgozásának segítségével, az egyes viselkedésformákkal való próbálkozások bátorításával segítik a tanulást.

➤ **Az egységes nevelő hatások elve**

A nevelés értékközvetítés és értékteremtés egyben.

Az eredményesség érdekében fontosnak tartjuk, hogy a kisgyermeknevelőink a közöttük lévő személyiség béli különbségek tiszteletben tartásával a gyermek elfogadásában, a kompetenciájának és pillanatnyi szükségleteinek megfelelő fizikai és érzelmi biztonság és szeretetteljes gondoskodás nyújtásában egyetértsenek.

Az alapvető értékek, erkölcsi normák és célok tekintetében nézeteiket egyeztessék, nevelői gyakorlatukat egymáshoz közelítsék.

➤ **Pozitívumokra támaszkodás elve**

A pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése. A gyermek saját magáról alkotott képét, az én tudat fejlődésén belül elsősorban a környezete megnyilvánulásaiból alakítja ki. Nagyon fontos, hogy ezek a környezetből jövő jelzések pozitív, én- erősítő impulzusok legyenek. Kiemelt fontosságú a dicséret, elismerés, mint a nevelés eszköze.

➤ **A rendszeresség elve**

Az ismétlődés stabilitást, tájékozódási lehetőséget, kiszámíthatóságot eredményez a napi események sorában, növeli a gyermek biztonságérzetét.

➤ **A fokozatosság elve**

A fokozatos hozzászoktatás az új helyzetekhez, segíti az alkalmazkodást, a változások elfogadását, az új megismerését, a szokások kialakulását a gyermekben.

3. A bölcsődei nevelés - gondozás feladata

A bölcsőde a családban nevelkedő, a szülők munkavégzése, betegsége vagy egyéb ok miatt ellátatlan gyermekek nappali felügyeletét, szakszerű nevelését – gondozását biztosítják

Alapellátás keretében alaptevékenységként napközbeni ellátást nyújtunk a 3 éven aluli gyermekek számára, esetlegesen kiegészítő szolgáltatások biztosításával. Intézményünkben 1 éves kortól fogadjuk az egészséges gyermekeket.

A családban élő gyermekek életkorának és egészségi állapotának megfelelő nevelést – gondozást, foglalkoztatást és étkeztetést biztosítunk azon gyermekek számára, akiknek szülei munkavégzésük, betegségük, szociális helyzetük, vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A hátrányos helyzetű gyermek esetében a hátrányok és következmények enyhítésére törekszünk. Intézményünkben a sajátos nevelési igényű gyermekek rehabilitációjának és rehabilitációjának segítségét a gondozás, nevelés, az egyéni és csoportos foglalkozások keretében, szakvélemény alapján, gyógypedagógus végzi.

A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában.

3.1. A nevelés- gondozás feladatai

- Az egészséges testi fejlődés elősegítése,
- Az érzelmi fejlődés, szocializáció segítése,
- A megismerő folyamatok fejlődésének elősegítése

3.1.1. Egészségvédelem, az egészséges testi fejlődés elősegítése, megalapozása

A gyermekek egészséges életmódjának megalapozását a gondozás teszi lehetővé, amely elősegíti a gyermek biológiai – fiziológiai szükségleteinek kielégítését. Nevelő hatása a gondozás közben, a kultúrhigiénés szokások kialakításában és a testi képességek alapjainak differenciált fejlődésében mutatkozik meg.

Az egészséges életmódhoz szorosan hozzátartozik az alapvető szükségletek, a táplálkozás, a pihenés, a mozgás, a szabadlevegő, az aktív tevékenység, a biztonságos környezet.

Általános elve a közösség szükségletei mellett az egyes gyermek szükségleteinek figyelembevétele. Ehhez tartozik a bölcsőde nyitva tartása, az összhang kialakítása az otthoni napirenddel, szem előtt tartva, hogy a szükségletek az életkorral változnak, befolyásolják az évszakok is.

A folymatos napirend megvalósulását segíti a különböző korcsoportokra kidolgozott napirend. Mind a napirend, mind az étkezési sorrend fontos szerepet játszik abban, hogy a gondozás, az étkezés időpontjai minden nap közel azonos időpontban kerülnek egy - egy gyermeknél sorra. A kialakított étkezési sorrendnek köszönhetően nagyon hamar kialakul a gyermekeknél, hogy pont arra az időpontra lesznek éhesek, mikor ők következnek az evésnél. Egészen addig, amíg ez a kialakult időpont elérkezik a gyermek nyugodtan, koncentráltan tevékenykedhet. Nem kell arra figyelnie, mikor kerül sorra.

Ugyanígy az alvás ideje is hamar kialakul. Az egyéni alvásritmust figyelembe kell venni. Amíg szükséges a kétszeri alvás feltételei is biztosítva vannak. A gyermek, ha egyéni alvásszükségleteinek megfelelő ideig alszik, a megfelelő ritmusban – könnyen alszik el. Nyugodtan, magától, vidáman ébred. A kisgyermeknevelő feladata a nyugodt alvás körülményeinek megteremtése.

A szabad levegőn való mozgás, játék lehetőséget biztosít az aktivitás, edzettség megszerzése. Időjárási, környezeti viszonyok figyelembevételével lehetőség szerint kinti alvás a fedett teraszon.

Környezettudatosság hangsúlyozására törekszünk mintaadással a mindennapokban, a szokások alakítása az utánzás, tanulás a különböző tevékenységek révén.

A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek is bevonhatók - gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, konduktor szakember.

Elsősorban preventív szerepet tölthet be, de a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult, a magatartás- vagy fejlődési problémákkal küszködő kisgyermekek esetében korrekatív lehetőségeket hordoz, az intézmény lehetőségeihez mérten kialakított, a nagymozgások gyakorlásához, különféle mozgásfejlesztéshez szükséges eszközökkel felszerelt udvar, egyéb célra alkalmas helyiség, sószoba.

3.1.2 Az érzelmi fejlődés és szocializáció segítése

A személyiség testi-lelki fejlődésének megalapozása az anya-gyermek kapcsolatban történik, ez az első társas szociális kontaktusforma. A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását.

A külső elvárások képezik azokat a normákat, amelyekhez a gyermek viselkedésének illeszkednie kell. A normák korlátozzák, és késleltetésre készítetik a gyermek azonnali kielégülést kereső vágyait, kívánságait. Ezen az úton igen jelentős az utánzások tanulás folyamata. Az utánzás sajátos érzelmi-indulati töltése, a spontán jellege adja, hogy nem csupán utánzási folyamatról, hanem azonosulásról beszélünk. Ez a folyamat teszi lehetővé, hogy a gyermek megoldja a szocializáció egyik legfontosabb kérdését, a vágyak korlátozását és magatartásának a környezethez való igazítását anélkül, hogy a lemondás gyötrelmét átélné.

Az azonosulás során spontán utánzások folyamaton keresztül veszi át a gyermek az érzelmileg jelentős viselkedésmintáit, elvárásait, tulajdonságait. Igyekszik olyanná válni, mint akit nagyon szeret. Így alakul ki a belsővé váló korlátozásokon át az a lelki rendszer, amely a valóság követelményeinek felmérésére, a szabályok betartására, a normák, viselkedési lehetőségek felfogására és alkalmazására képesíti az embert.

A kisgyermek szociális fejlődésének fontos része a saját és környezete életrendjéhez való alkalmazkodás, az együttműködésen keresztül az önállósodás alakulása.

Ehhez stabil kapcsolatra, a felnőttek segítségére van szüksége. A személyes kapcsolat legjobb színtere a gondozási műveletek sorozata. Nagyon fontos, hogy a gondozás örömforrás legyen számára, kedve legyen a felnőttel együttműködni. A kisgyermeknevelő elvárásainak mindig igazodni kell a gyermek korához és fejlettségéhez.

Ha kezdettől fogva beleszólhat abba, ami a felnőttel való együttműködés során vele történik, akkor lehetővé válik számára, hogy bízzék abban a képességében, hogy befolyásolja a vele történő eseményeket. Ez a kompetencia érzés az önállósodás alapja. Erős akarátú „én” erős személyiség kialakulásához vezet, ha a gyermek sokszor tapasztalja, az „én csinálom” örömét.

3.1.3. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet

kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a kisgyermeknevelő ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását.

Kisgyermekkorban a képzeleti működés területe a játék, a mese, a vers és az ábrázolási területek. Itt már elválik a cselekvéstől az analízis és a szintézis. Képzeletük változatosabb több irreális dolgot el tud képzelni, csapongó.

A kisgyermek gondolkodása elszakad a szemmel látható tevékenységtől, képes arra, hogy belsővé vált cselekvéseket végezzen. A probléma megoldás is belsővé válik. Képes szimbolikusan megjeleníteni, amit ismer, játékos formában „úgy csinál mintha...” Világa kitárul, tud olyanokra is gondolni, amik nincsenek jelen.

Két éves kortól megjelennek a belső szemléletű képek, ezek új helyzetek megoldásakor felidézhetőek. A szenzomotoros szakaszt a beszéd megjelenése megtöri, egy-egy szó lép a régebben lejátszott cselekvések helyébe. A kisgyermek tapasztalatai, ismeretei, még nem alkotnak rendszert, nem képesek még logikai úton következtetéseket létrehozni.

Egyszerre csak egy dologra egy nézőpontra tud összpontosítani. Gondolkodására jellemző, hogy múlt, jelen objektív, szubjektív, ok-következmény egy szinten van. A fogalmak kialakulása konkrét tapasztalatokra épül, hasonlóságok és különbségek alapján elemi összehasonlításra, csoportosításra képes. Érzelmei, vágyai közvetlenül befolyásolják gondolkodását.

A tárgyak funkciója, az életben történő események indítékai, természeti jelenségek magyarázata érdekli a folyamatosan fejlődő, s tapasztalatokat gyűjtő gyermeket.

A gyermek személyiségfejlődésében, tehetségének kibontakozásában, érvényesülése szempontjából nagy szerepe van a kérdései pontos megválaszolásának.

Fontos, hogy a kisgyermeknevelő, a felnőtt mindig megfelelő magyarsággal, helyesen beszéljen.

Mondandóját úgy fogalmazza meg, hogy azt a gyermek megértse, a gyermek fejlettségének megfelelően.

Ha a személyi kapcsolat jó a gyermek és a kisgyermeknevelő között, akkor kialakul a valakihez tartozás érzete is, amely elősegíti, hogy legyen kedve beszélgetni, kérdezni.

4. A bölcsődei élet megszervezésének elvei

Az intézményünkbe járó gyermekek napjaik jelentős részét töltik közösségben, ezért bölcsődei életük megszervezése minden fontos területre kiterjedő, gondos munkát igényel. Ebben a folyamatban a következő elveket és módszereket tartjuk mindenekelőtt fontosnak:

4.1.Kapcsolat a szülőkkel

A kisgyermeknevelők és a szülők közötti partneri kapcsolat kialakítását fontosnak tartjuk, mert ez feltétele a gyermekek harmonikus fejlődésének.

A szülő ismeri legjobban a gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudásával, tapasztalataival tudja segíteni a szülőt gyermeke nevelésében.

A szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermekek fejlődéséről, ez alapvető fontosságú a személyre szóló bölcsődei gondozás-nevelés kialakításában, és a családokat is segíti a gyermeknevelésben. Munkánk során folyamatosan figyelemmel kísérjük a szülők felmerülő igényeit, elvárásait. Ezek megismerésére közvetlen és közvetett kapcsolati formákat építünk ki.

Közvetlen kapcsolati formák:

- Felvétel alkalmával – első találkozás szülő, gyermek – kisgyermeknevelő között,
- Családlátogatás – beszoktatás megkezdése előtt,
- Szülővel történő fokozatos beszoktatás (adaptáció),
- Napi kapcsolat a szülő – kisgyermeknevelő között (reggeli fogadásnál – távozásnál),
- Ünnepekre való készülődés közösen a szülőkkel,
- Nyílt nap,
- Gyermeknap szervezése,
- Fogadóórák,
- Szülői értekezletek,
- Szülő csoportos beszélgetések.

Közvetett kapcsolati formák:

- Családi füzet,
- Faliújság.
- Online felület- Google Meet.
- E-mail, Zárt közösségi csoportok (Facebook, Messenger)
- Telefon.

Szülők Fóruma, mely érdekképviselőként működik, az 1997. évi Gyermekvédelmi törvényben foglaltak szerint.

Mivel mindegyik más-más szerepet tölt be, a célunk minél többet alkalmazni közülük.

A család és a bölcsődei közösségi nevelés összhangját kell tehát megteremteni. A szülőkkel való korrekt, szoros, mindennapi kapcsolattartás, a kölcsönös bizalom segíti az összhang megteremtését

A tájékoztatás mindig őszinte, hiteles, személyes hangvételű (de nem bizalmaskodó), etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó.

4.2. Családlátogatás

A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

A gyermek saját környezetében való megismerésének számtalan előnye van, amit később már nehezen tudnánk pótolni. Az érkezés öröme, a „vendégnek” járó fogadtatás, a gyermek saját birodalmának bemutatása áldottabb légkörben történik. Így felszabadultságban, nyugodtan történik a kapcsolat építése.

A jól felkészített gyermek izgalommal várja a „vendég” érkezését. Ehhez szükséges az is, hogy a szülőktől pozitív érzéseket tapasztaljon.

A családlátogatás során a szülő választ kaphat kérdéseire, betekintést nyer a bölcsődében folyó munkába, megismerheti gyermeke kisgyermeknevelőjét, úgy, hogy közben az otthoni biztonságban maradhat. Megbeszélhetik az étkezéssel, alvással, szobatisztasággal kapcsolatos kérdéseket, problémákat, melyeknek különösen nagy a jelentőségük, hiszen ezeken a területeken elengedhetetlen a szülő és a kisgyermeknevelő harmonikus együttműködése a gyermek kiegyensúlyozott fejlődése érdekében.

A kisgyermeknevelő felkészülten megy a családokhoz. Az irányított kérdésekre adott válaszok, a család lakókörnyezete segít a családi kapcsolatok, nevelési szokások feltérképezésében.

A kisgyermeknevelő fokozott figyelmet szentel a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek meglátogatására, beszoktatására.

4.3. Szülőcsoportos beszélgetések

Évente 3 alkalommal kerülnek megszervezésre a csoportos megbeszélések.

A csoport kisgyermeknevelőinek vezetésével a csoportba járó gyermekek szüleit foglalkoztató nevelési témáról tematikus beszélgetéseket tartunk.

Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok tovább gondolására, a saját viselkedérepertoár bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

A szervezet programokról és a bölcsődei élettel kapcsolatos tudnivalókról ezeken a megbeszéléseken tájékoztatjuk a szülőket.

4.4. Szervezett programok

Az óvodával közösen szervezett programok megszervezése és lebonyolítása pl.: családi gyermeknap, Egészségnap, Mikulás, karácsonyi ünnepség, „Föld napja hét”. Ezek a közös élmények mélyítik a bölcsőde és az óvodák kapcsolatát és nagyban elősegítik a gyermekek zökkenőmentes óvodai beilleszkedését.

4.5. Szakmai kapcsolatok más intézményekkel

A családok szükség szerinti megsegítése is elengedhetetlen feladatunk. A gyermekek érdekében folyamatos kapcsolatot tartunk a különböző társszakmák képviselőivel, hogy a segítségre szoruló családok és gyermekek megismerhessék azokat a lehetőségeket, melyek életük megkönnyítéséhez hozzájárul.

Bölcsődénk kapcsolata a bölcsődei hálózaton belül.

A régióban működő bölcsődékkal folyamatos kapcsolattartás kialakítása a célunk. A rendszeresség biztosítja a szakmai együttműködést, a tapasztalatok kicserélését, megakadályozza az elszigetelődést.

➤ Bölcsőde és óvoda kapcsolata

A bölcsőde és az óvoda közös intézményként való működéséből elsősorban szakmai előnyök származnak. Az óvodában szervezett szakmai előadásokat a bölcsőde kisgyermeknevelői is hallgathatják. Az óvodai munkaközösségi találkozásokon is részt vesznek a kisgyermeknevelők. A kisgyermeknevelők számára nyitottak az oktatás-nevelési értekezletek, de részükre külön eseti megbeszélések is szerveződnek.

Az óvodába menő gyermekeket leendő óvodapedagógusaik meglátogatják a bölcsődében, rövid műsorral (ének, zene, bábozás, mesemondás) örvendeztetik meg a bölcsődéseket.

Egyéb kapcsolatok

- Védőnői szolgálat,
- Gyermekorvos,

- *Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat,*
- *Gyámhatóság,*
- *Nevelési Tanácsadó,*
- *Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság.*

4.6. Beszoktatás - adaptáció

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya vagy az apa jelenléte biztonságot ad kisgyermeknek, és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását. A kisgyermek és kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, jelentősen megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségben, az adaptáció során mutatkozó stressz reakciók súlyosságát, időbeni elhúzódását.

A szülővel történő fokozatos beszoktatás

Amikor a szülők eldöntik, hogy gyermeküket bölcsődébe szeretnék adni, felkeresik a szakmai vezetőt, és személyes beszélgetés alapján egyeztetik az ideális időpontot a gyermek bölcsődei felvételéről. Ekkor kap tájékoztatást a felvétel feltételeiről a szülő, valamint a bölcsődében folyó napirendről, szakmai munkáról.

- Az Intézményvezető és a kisgyermeknevelő korrekt tájékoztatással teremti meg az együttműködés feltételeit,
- A szülő részéről a módszer elfogadása, és együttműködő részvétele,
- A beszoktatás időtartama a gyermek alkalmazkodásának segítése érdekében legalább 2 hét legyen,

Az első héten az anyával (szülővel) együtt van jelen a gyermek. Ebben az esetben a szülő végzi a gondozási műveleteket, és a kisgyermeknevelő fokozatosan veszi át a gyermek gondozását, amit a gyermek elfogad. Fokozatosan emeljük az itt tartózkodás idejét is.

A második héten már a gyermek a szülő állandó jelenléte nélkül van a bölcsődében. Az alvás jelenti a beszoktatás alatt a legnagyobb nehézséget a gyermeknek, ezért fontos, hogy az elaltatás és az ébredés idejében a szülő a bölcsődében tartózkodjon. Egy kisgyermeknevelő egyszerre csak egy gyermek beszoktatását végezheti, és a szakmai elvek figyelembevételével az egyéni, - egy kisgyermeknevelőhöz egy időben csak egy gyermek kerüljön beszoktatásra.

A fokozatos beszoktatás megszervezéséhez minden gondozási, nevelési évben beszoktatási tervet készítünk.

4.7. „Saját kisgyermeknevelő” –rendszer

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt.

A „saját gondozónő” –rendszer a személyi állandóság elvén nyugszik a bölcsődei csoportban.

A csoport gyermekeinek egy része 5-6 fő gyerek tartozik egy gondozónőhöz.

A gondozás-nevelés mellett ő kíséri figyelemmel a gyermek fejlődését, vezeti a feljegyzéseket, törzslapját, fejlődési naplóját, ő tartja számon az újabb fejlődési állomásokat.

A kisgyermeknevelő az ölelkezési időben- (az az időszak, amikor mindkét kisgyermeknevelő jelen van) - idejét elsősorban a „saját” gyermekei gondozására, nevelésére fordítja. A „saját” kisgyermeknevelő szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermeknevelője.

A „saját kisgyermeknevelő” rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, figyelemmel lehet kísérni a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

4.8. Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődei gyerek csoport létszámát jogszabályok határozzák meg {15/1998. (IV. 30) NM rendelet 40.§. (2).}. Ennél magasabb létszám szakmailag nem fogadható el. A megengedettnél több gyermek nem csupán ellátási problémát jelent a kisgyermeknevelőnek, hanem nagyobb a zaj a csoportban, amely negatívan hat a gyermekek idegrendszerére. Valószínűsíthetően több a konfliktus, megterhelőbb az alkalmazkodás a gyermekek számára. Kevesebb a lehetőség az egyéni bánásmódra.

A sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei csoportban nálunk integráltan történő gondozása, nevelése, fejlesztése kettő egészséges gyermek ellátásához szükséges feltétel rendszer biztosításával oldható meg. A HH és HHH gyermekekkel való egyéni bánásmód, differenciált fejlesztés kiemelt feladata a kisgyermeknevelőknek. A létszámhatárok a sajátos nevelési igény természetétől is jelentős mértékben függenek. Lényeges szempont, hogy a gyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyan abba a gyermekcsoportba járjon.

Csoportjaink kialakításánál a gyermekek életkori összetétele határozza meg a csoport szerkezetét. Homogén és heterogén szerkezetre egyaránt törekszünk.

4.9. Napirend

A jól szervezett, folyamatos és rugalmas napi rend a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását kívánja biztosítani, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes gyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről.

A folyamatos gondozáson belül az egymást követő események (tisztálkodás, étkezés, játék, alvás) a gyermek biztonságérzetét, jó közérzetét teremtik meg, egyben kiiktatják a felesleges várakozási időt.

Bölcsődénkben egy - egy egységen belül működő csoportok napirendje a gyermekek életkorából adódóan eltérhet egymástól. A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják az évszakok, a csoportlétszám és egyéb tényezők (bölcsőde nyitása, zárása) is.

Kialakításának további feltételei a személyi állandóság (saját kisgyermeknevelő-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a kisegítő személyzet összehangolt munkája, a gyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

A jó napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemzi. Fontos a tevékenységek közötti belső arányok kialakítása, és az, hogy a napirendet a gyermekcsoport kisgyermeknevelői alakítsák ki. Napirendünk kialakításánál igyekeztünk szem előtt tartani, hogy a legtöbb időt a játékra fordítsuk. Lehetőség szerint legyen rendszeres a kisgyermeknevelők által kezdeményezett foglalkozásokra szánt idő, figyelembe véve a játékba integrált tevékenységekkel elsajátítható ismereteket. A csoport kisgyermeknevelői maguk dönthetnek arról, hogy egy-egy napon mely tevékenység kap nagyobb hangsúlyt.

4.10. Egészségmegőrzés, prevenció

Figyelemmel kísérjük a D-vitamin profilaxist és a kötelező védőoltások beadásának rendjét. Ezeket az információkat a gyermekek egészségügyi törzslapján nyilvántartjuk. Természetes megelőzési formaként alkalmazzuk a korszerű kisgyermektáplálás elveit, a cukor fogyasztás csökkentésével, a rágásra neveléssel és édes italok helyett adott vízzel (gyermekfogászati prevenció).

Szokáskialakítás céljából kétéves kortól elkezdjük a szájöblítés bevezetését, majd óvodába történő menetel előtt a fogkrém nélküli fogmosást.

Levegőzés

A szabadban történő játék és a levegőn való alvást jelenti. Mértékét az évszakok, az időjárási viszonyok és a gyermekek életkora határozza meg. A levegőn való tartózkodást csak rendkívüli időjárási viszonyok esetén mellőzzük. Nyári időszakban fokozott figyelmet fordítunk a napvédelemre.

Gyógyszerezés-elsősegélynyújtás

Egyes nem fertőző vagy krónikus betegségek esetén (allergia, anyagcsere betegségek, epilepszia), amennyiben a gyermek orvosa előírja, életmentő gyógyszer beadására is sor kerülhet. Akut megbetegedés esetében csak sürgősségi lázcsillapítást végzünk, azonnal értesítjük a szülőt.

Rendelkezünk az esetleges balesetek következményeinek elsődleges ellátásához szükséges elsősegélydobozzal, melynek felszerelése előírás szerinti.

A bölcsőde gyermekorvosa állítja össze a gyógyszerszekrény készletét, lázcsillapítók (kúp, tableta, szirup,) görcsoldók (kúp, tableta), allergia elleni szerek (tableta, szirup), életmentő gyógyszerek

Baleset megelőzés

Folyamatosan felülvizsgáljuk a játszó – és egyéb eszközök állapotát, a gyermekszobák és a kert berendezési tárgyait. Ügyelünk arra, hogy ne legyenek balesetveszélyes tárgyak a gyerekek közelében (kiálló szögek, élek, töröttjátékok stb.)

Élelmezés

A modern táplálkozástudományi elvek szem előtt tartásával, a HACCP követelményeknek megfelelően történik az étkeztetés.

A gyermekek testi fejlődésénél fontos tényező a mozgás és a táplálkozás.

Vitamin- és ásványi anyag, a napi étkezések megtervezésénél figyelemmel kísérjük a gyermekek vitamin és ásványianyag-szükségletét, és az egészséges táplálkozás alapelveit.

Hetente minimum 3 alkalommal főzelék az ebéd, naponta kapnak a gyerekek nyerszöldséget, gyümölcsöt, a fehér kenyér arányát igyekszünk csökkenteni a reggeli és az uzsonna tervezésénél.

Bölcsődénkben tálalókonyha üzemel. Az ételszállítást az Ócsai Óvoda és Bölcsőde Napsugár Tagóvodájában működő konyháról biztosítjuk.

Az étrend tervezésekor a konyha üzemeltetőjével egyeztetve, együttműködve figyelembe vesszük, hogy a gyermekek a bölcsődei minimum négyszeri étkezés esetén az ajánlott napi energia – és tápanyagtartalom 75%-át megkapják.

Az étrend igazodik az életkori sajátosságokhoz, változatos, idényszerű, ízében összehangolt.

Az étkezés a folyamatos gondozási sorrendnek megfelelően történik.

Étkezéseknél figyelembe vesszük a gyermeki kompetenciát. Minden gyermek a saját szükségletének megfelelő mennyiséget fogyaszt el a felkínált ételből. Szem előtt tartjuk, hogy lehetőséget biztosítsunk az önálló étkezésre való törekvésben. Biztosítjuk a nyugodt légkört és a megfelelő időt az étel elfogyasztásához.

A bölcsődei ételmezés során a korszerű táplálási elveket vesszük figyelembe úgy, hogy a táplálék, mennyiségileg elegendő, minőségileg helyes összetételű legyen.

Kisgyermektáplálás

Az étlapot a konyhát működtető külsős közétkeztetéssel foglalkozó cég ételmezésvezetője, állítja össze együttműködve figyelembe véve az intézményvezető javaslatát.

A heti étlapot mindig kifüggesztjük, így tájékoztatjuk a szülőket az étrendről.

5. A bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei

A nevelés-gondozás valamennyi helyzetének célja a gyermek testi-lelki harmóniájának elősegítése. Mindezzel hozzá tartozik a személyi- és testi környezettel való harmónia is. Következésképp a nevelés-gondozás valamennyi helyzetében lehetőséget kell biztosítani a kisgyermek számára ahhoz, hogy érdeklődésének, pillanatnyi pszichés szükségleteinek megfelelően ismerkedhessen személyi- és tárgyi környezetével úgy, hogy viselkedési mintát és segítséget kapjon optimális és sokoldalú fejlődéséhez és szocializációjához. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósodási törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

A gondozás és a játék bölcsődénkben egyenrangúan fontos élethelyzet.

5.1. Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése. Azoknak a tevékenységeknek az összessége, amelyekkel a felnőtt és a bölcsődébe járó valamennyi

kisgyermek szükségleteit kielégíti. Ez meghatározza a gyermek közérzetét, önmagához, kisgyermeknevelőjéhez való viszonyát, kapcsolatát a környezetéhez, a külvilághoz. A gondozási művelet alatt nevelünk is. A gyermek meg tanulja jelezni, felismerni a szükségleteit, jó közérzete esetén jelezni azt.

Fontos a gondozás a gyermek saját testének megismerésében is. A testséma kialakulásában fontos szerepet játszik a saját testével, testrészeivel végzett aktív tevékenység, mozgás, játék közben. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önfogadásra, a személyiség egészséges alakulására.

A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát.

„A játék korántsem játék, nem pusztá szórakozás, időtöltés, hanem fontos ismeretek szerzésének és kifejezésének módja, valamint a kínzó belső feszültség csillapításának, az „öngyógyításnak” is eszköze.” (Ranschburg Jenő)

5.2. Játék

A játék belső szükségletből fakadó, örömteli tevékenység, lényegéhez hozzátartozik az önkéntesség, a szabadon választás.

A gyermekkor legfontosabb tevékenysége, amely segít a világ megismerésében és elfogadásában. Elősegíti a gyermek testi, érzelmi, értelmi fejlődését és szocializációját.

A kisgyermeknevelő a *játék feltételeinek biztosításával* (megfelelő hangulat, eszköz, tér, idő) és *nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. Jelenlétével, együttműködésével segíti a játékba épített tanulási folyamatot* (megismerés, utánzás, mintakövetés, tapasztalatszerzés), *biztosítja a szabad játékválasztást*, a spontán érdeklődésen és kíváncsiságon alapuló ismeretszerzési lehetőséget.

A kisgyermeknevelő a gyermek korától, fejlettségétől, igényétől, hangulatától és helyzettől függően *kezdemenyez, szerepet vállal a játékban*, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék *lehetőséget ad a társas kapcsolatok, a beszéd fejlődésére*. A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak és a kisgyermeknevelő viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

Mindig valamilyen aktív részvételt tételez fel a gyermek részéről, gyakorolja az újonnan elsajátított mozgásokat, tevékenységmódokat. Meg tanul figyelni, egyre hosszabb ideig elmélyülten tevékenykedik,

Megismeri a nehézségek leküzdésének örömét. Azért játszik, mert jólesik, mert örömet lel benne, mert saját játékával saját vágyait, törekvéseit valósítja meg,

A gyermek játéka a gyermek (értelmi, érzelmi, szociális) fejlettségi szintjét tükrözi.

5.3. Mondóka, ének

A zenei nevelésnek a gyermeki lét egészét át kell hatnia. Fontos a gyermek zenei hallásának, ritmusérzékének, érzékelési készségének, harmonikus, szép mozgásának fejlesztése.

Cél a gyermek zenei érdeklődésének felkeltése, érzékennyé tegye a környezet hangjai iránt.

Énekes játékkal, az együtt éneklés örömeivel érzelmei gazdagítása.

A kisgyermeknevelő zenei nevelési feladatai

- Magyar mondókák megismertetése,
- Magyar énekes játékok megismertetése,
- Dalolással kedvet keltsen, a mintaadás az önkéntes utánzásra,
- Összerendezett mozgásra készítés,
- Ritmusérzék fejlesztés.

Zenei nevelés tartalma

Kötetlen formában, a napszak bármely időszakában egy-egy gyermekkel kezdeményezve.

Heti, napi rendszerességgel, az évszaknak aktualitásoknak megfelelő tartalommal.

Zenei nevelés feltételei

- Kisgyermeknevelő énekeljen,
- Rendelkezzen megfelelő számú énekanyaggal,
- Énekelgetés alkalma, módja korcsoportonként változó,
- Többszöri rövid énekelgetés egy – egy gyermekkel.

A fejlődés jellemzői a bölcsődéskor végére

- Egyszerű énekek éneklése,
- Érzékenyek a természet, és környezet hangjára,
- A gyermek kedveli az élő zenét, örömet okoz számukra a zene hallgatása.

A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömmélményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez.

5.4. Vers, mese

Az érzelmi biztonság megadásának és az anyanyelvi nevelésnek egyaránt fontos eszközei a többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdoló, versek. Ezek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermekeknek érzelmi élményeket adnak.

A mese a gyermek érzelmi-értelmi fejlődésének és fejlesztésének legfőbb segítője.

A mesével való személyes kapcsolatban a gyermek érzelmi biztonságban érzi magát s a játéktevékenységhez hasonlóan, a meshallgatás intim állapotban eleven belső képvilágot jelenít meg. A mesélés a kisgyermek mentális egészségének elmaradhatatlan eleme.

A kisgyermeknevelő feladata

- A mese, a versmondás feltételeinek megteremtése,
- Fel tudja idézni a rövid verseket egyszerű rövid meséket,
- Arcjátékával, ritmikus mozdulatokkal, hanglejtéssel kíséri,
- A hangerő változtatásával teszi érzékelhetőbbé a gyermek számára,
- Kihasználja a mondókázás nyugtató hatását,
- Megismerteti a néphagyományokhoz, ünnepekhez kapcsolódó meséket, verseket,
- A régi szokások értékét közvetíti,
- Az irodalom megismertetésén, megszerettetésén át közvetetten hat a szülőkre.

5.5. Alkotótevékenység

Az alkotó tevékenységekre az egész nap folyamán lehetőséget biztosít a kisgyermeknevelő. Maga a tevékenység és ennek öröme a fontos, nem a mű, nem az eredmény. Tág teret kap a belülről fakadó motiváció, kreativitás. A kisgyermeknevelő által biztosított feltételekkel, az egyéni fejlettséghez igazodva segítik az alkotó tevékenységek gazdagodását, az esztétikai érzékenység, a szép iránti nyitottság, igényességük alakulását.

Igyekszünk kerülni a direkt nevelői ráhatásokat, a gyermek spontán kezdeményezésére építve segítjük az alkotókedv, készség kibontakozását. A kisgyermeknevelő feladata megismertetni a gyermekeket a különböző anyagokkal, eszközökkel, a kézi munka alapelemeivel.

A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését.

Főbb alkotó tevékenységeink

Festés (ujjfestés, nyomdázás, ecsettel), *tépés*, *ragasztás*, *gyurmázás*, *rajzolás*, *építés* (homokkal).

Cél az építő, ábrázoló, alkotó tevékenység segítése, térbeli, formai, színi képzet kialakulása, gazdagítása. A természet színeire, formáira való ráhangolódás

A kisgyermeknevelő feladata

Az alkotó tevékenységre egész nap folyamán lehetőség biztosítása.

Megismertetni a gyereket a különböző anyagokkal, a kézi munka alapelemeivel.

Az egyéni fejlettségnek, életkori sajátosságnak megfelelő motiválás.

A fejlesztés tartalma

- *Képzalkotás* - firkálás, rajzolás,
- *Rajzolás* - ceruzával, zsírkrétával, filctollal,
- *Festés* - ujjhegygel, nyomdával, ecsettel, szivaccsal,
- *Agyagkompozíciók* - a-gyurmával, karcolás, lenyomat,
- *Képalakítás* - tépéssel, vágással, ragasztással, mozaikkészítés,
- *Plasztikai munkák* - egyszerűbb ajándéktárgyak készítése,
- *Építés* - hóval, homokkal, építőkockával.

A fejlődés várható jellemzői a bölcsődéskor végére

- Szívesen rajzol, egyszerű formát másol,
- Rajzait meg is nevezi,
- Ollóhasználat kezdete,
- Nagy szemű gyöngyöt fűz,
- Biztos ceruzafogás,
- Felismerhető formákat rajzol.

5.6. Egyéb tevékenységek

Környezet - természet megismerése

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez

a közvetlen és tágabb természeti- emberi- tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.

A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő eligazodáshoz szükségesek.

A környezet megismerése során „formai, mennyiségi” tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek a birtokába jut. Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat.

A kisgyermeknevelő lehetővé teszi a gyermekek számára a környezet megismerését. Alkalmat, időt, helyet biztosít a spontán és szervezett tapasztalat és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és biztonságos életvitel szokásainak alakítására.

A környezettel való ismerkedés a kisgyermek születését követő, a fejlődését alapvetően befolyásoló, az életkor növekedésével egyre táguló, az ismeretszerzésben alapvetően mélyülő folyamat.

Célunk a környezeti kompetencia megalapozása. A gyermekek tevékenységébe ágyazva minél gazdagabb ismeret átadás a szűkebb, és tágabb környezetről.

Lehetőség biztosítása a megannyi tapasztalatszerzésnek természetes élethelyzetben.

Kisgyermeknevelő feladata

- A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatszerzés a közvetlen, és a tágabb környezetről,
- A valóság felfedezése során a pozitív élmények feldolgozása,
- Elegendő idő, és alkalom biztosítása,
- Spontán, és a kisgyermeknevelő által szervezett ismeretszerzés lehetősége,
- Környezettudatos magatartás alakítása,
- Szelektív hulladékgyűjtés feltételeinek megteremtése a csoportszobákban, a gyermekek figyelmének ráirányítása,
- Környezetbarát szemlélet közvetítése partnereink felé,
- Környezetbarát intézmény megalapozása.

Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal sok vonatkozásban azonosságot mutató, azzal egybeeső munka jellegű játékos tevékenység (az önkiszolgálás, segítség, környezet – növénygondozás).

A gyermek munkajellegű tevékenysége, mindig önkéntes – örömmel, szívesen végzett játékos tevékenység. A tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének fontos lehetősége, társkapcsolatok alakításának eszköze,

A kisgyermeknevelőtől a gyermekkel való együttműködés, folyamatos és pozitív értékelést igényel.

Ezek a tevékenységek mindig valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszagztatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

5.7. Mozgás

Csecsemő és kisgyermekkorban alakulnak ki és fejlődnek a mozgás alapvető formái. A mozgás szerepe a személyiség fejlődésében, a kompetencia kialakulása szempontjából nagyon fontos. A mozgásigény rendkívül nagy, az egészségesen fejlődő gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. Ezért mind a csoportszobában, mind pedig az udvaron biztosítani kell a gyermekek számára a minél nagyobb mozgásteret.

A mozgás fejlődéséhez szükséges eszközöket, játékokat, melyek használata során gyakorolhatják a gyermekek az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik mozgásuk. A megfelelő játékeszközök jelentősége az érdeklődés felkeltésében és a mozgás aktivitás fenntartásában van. Fontos szempont, az is, hogy a környezet balesetmentes legyen. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a gyermeknek, annál inkább örömeiket lelik a játékban. Nagymozgásos játékokra a szabadban több lehetőségünk van, míg a szobában a játékeszközök sokfélesége folytán a finommotorikát és a nagymozgásokat is egyszerre fejleszthetjük. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására adnak lehetőséget.

Célunk a gyermek sokoldalú, harmonikus személyiségének fejlesztése életkorilag a legmegfelelőbb tevékenységi forma segítségével. Eszközökben gazdag mozgáslehetőség biztosítása.

Nevelőmunkánkban a mindennapokban igyekszünk kihasználni a *nagymozgások* és a *finommotorika* fejlesztésének lehetőségeit. Ugyanakkor a dalok, mondókák is többszöri ismétlés által legtöbbször mozgásos kivitelezésére épülnek.

Ezen kívül különböző mozgásfejlesztő játékokkal rendelkezünk, amelyek elősegítik a benti és az udvari, kis – és nagymozgás lehetőségét.

A mozgáskészség fejlesztése

- Testérzékelést fejlesztő játékok (öl béli, arcsimogató, kézfogós játékok),
- Fogás fejlesztése (tologató, kalapáló játékok, forgatható kerek, különböző tapintású anyagok (falon, asztalon),
- Egyensúlyérzék fejlesztése (tornapad, motor, bicikli, csúszda),
- Ritmikus járás (hab tapi lap, Wesco téglák, karikák segítségével),
- Hintajátékok (libikóka, egyensúlyozó tölcse, lépegetők),
- Ugró játékok (ugráló labdák, trambulin),

A mozgáskészség tartalma

- Naponta kötetlen formában (csoportszobában, udvaron)
- Heti rendszerességgel, előre felépített konkrét fejlesztés (lúdtalptorna)

A mozgásfejlesztés feltételei

A csoportszobánkban kialakított rész, eszközök adnak helyet a benti mozgásos gyakorlatok elvégzésére.

Az udvaron nagyobb hely van a szabad mozgásra, ezért ennek lehetőségét igyekszünk kihasználni.

Eszközeink változatos mozgásfejlesztő eszközök, játékszerek változatos tevékenységekhez.

A csoportban dolgozó mindkét kisgyermeknevelő nagy hangsúlyt fektetve szervezi meg mind a mindennapos mozgást mind a heti rendszerességgel beiktatott egyéb mozgásos kezdeményezéseket.

A fejlődés jellemzői a bölcsődéskor végére

- A gyermek szereti és igényli a mozgást,
- Egyensúlyérzéke stabil,
- Minden lépcsőfokra egyet lép, váltott lábbal,

- Fürge a mozgása,
- Rövid ideig tud fél lábon állni,
- Lendíti a karját járás közben,
- Ügyesen használja a 3 kerekű biciklit, motort.

5.8. Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődében nincs helye. A bölcsődei nevelés-gondozás területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük.

Minden olyan tapasztalat- és / vagy információszerzési folyamat - tanulás, amely tartós változást idéz elő viselkedésben és / vagy a gondolkodásban.

A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenység, illetve tevékenységbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció.

A tanulás formái - utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő – gyermek interakcióiból származó ismeretszerzés szokás kialakítás.

A kisgyermeknevelő a *sajátos nevelési igényű gyermekekkel* való gondozás-nevelés során alkalmazott módszereiben figyelembe veszi, hogy náluk hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat, és ebben direkter kell részt vennie, mint az egészséges gyermekeknél. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében kevésbé építhet arra a belső motivációra, amely az ép gyermeknél természetesen jelentkezik a fejlődés folyamán.

A beszéd a kisgyermekkor tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek más az anyanyelvük, mint a nemzeti nyelv.

6. Az alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások

6.1. A bölcsőde által szervezhető szolgáltatások

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató az alapellátás elsőbbsége mellett családtámogató szolgáltatásokat szervezhet. Ilyen szolgáltatások lehetnek a játszócsoport, az időszakos gyermekfelügyelet, tanácsadás. A kisgyermek és családjaik számára nyújtott szolgáltatások esetében kiemelten fontos elkülöníteni és meghatározni az alapellátás és a szolgáltatások különbözőségeit és jellemzőit. A személyi és tárgyi feltételek kialakításánál a

kisgyermeknevelés-gondozás elveit és gyakorlatát, valamint az egyes szolgáltatások speciális igényeit egyidejűleg kell figyelembe venni. A szolgáltatásokat a gyermekek orvosi igazolással vehetik igénybe. A szülő bemutatja a kötelező védőoltásokról szóló igazolást, illetve a Gyermekek egészségügyi kiskönyvét.

A szolgáltatások térítési díját a bölcsőde saját hatáskörben, a fenntartóval egyeztetve állapítja meg.

6.1.1. Játzócsoporth

Játzócsoporthban szakképzett kisgyermeknevelő segítségével gyermekfelügyelet keretében a gyermek számára a szülő (kisgyermeknevelő) együttes játéklehetősége biztosítható.

A gyermekeket szülőkkel, hozzátartozókkal együtt fogadhatják a nap egy bizonyos időszakában. A kisgyermeknevelő, mint „háziasszony” van jelen, a szülők egymástól és a kisgyermeknevelőtől a nevelési helyzetekről mintát, tanácsokat, kérdéseikre választ kaphatnak.

6.1.2. Időszakos gyermekfelügyelet

Az időszakos gyermekfelügyelet keretében a gyermek számára a szülő által igényelt alkalommal és időtartamban bölcsődei ellátás nyújtható a normál bölcsődei csoport üres férőhelyein. Az időszakos gyermekfelügyeletért járó térítési díjat előre legkésőbb a szolgáltatás igénybevételét megelőző napon kell megfizetni, étkezés igénybevétele esetén az étkezési térítési díjjal együtt.

Az időszakos gyermekfelügyelet lehetőséget nyújt arra, hogy bölcsődei felvétel nélkül - a szülők igényeinek megfelelően - a gyermek néhány órát a kortársai között töltsön.

A szolgáltatás igénybevételenek feltételei - a szolgáltatást a gyermekek kizárólag orvosi igazolással vehetik igénybe.

A szülő bemutatja a kötelező védőoltásokról szóló igazolást, illetve a gyermek egészségügyi kiskönyvét.

A szolgáltatásokat a 3 éves kor alatti gyermekeknek és szüleiknek kínálható. A szolgáltatást előzetes telefonos bejelentkezéssel lehet igénybe venni. A szülő elfoglaltsága idejére, néhány órára abban az esetben kérheti gyermeke időszakos felügyeletét, ha már néhány alkalommal fokozatosan szoktatta az új, bölcsődei környezethez.

Az időszakos gyermekfelügyeletet csak egészséges gyermekek vehetik igénybe. A szolgáltatás óradíjas, minden megkezdett óra egész órának számít. Étkezést igény szerint külön díjazás ellenében biztosítunk. A szolgáltatási díj fizetése előre történik.

Ahhoz, hogy a munka megszervezése gördülékenyen menjen szükséges, hogy a szülő az igényét legkésőbb előző nap 10³⁰ - ig bejelentsen.

Csak bölcsődés korú, 1 évestől – 3 éves korú gyermekek számára vehető igénybe.

Az intézményvezető, illetve a kisgyermeknevelő a gyermek személyi adatain kívül rögzíti a szolgáltatás igénybevételének a napját, időtartamát és azt, hogy kinek adható ki a gyermek, kit és hol lehet értesíteni sürgős esetben.

6.1.3. Tanácsadás

Egyéni - a szülők rendszeres havi tanácsadásra tarthatnak igényt, ahol szakember ad választ a felvetett problémákra. Pszichológus, gyógypedagógus, gyermekgyógyász szakemberek állnak igény szerint rendelkezésre.

Fórumok - szülői fórum keretén belül közérdekű előadások szervezése, szakember meghívása, bemutatók szervezése.

6.1.4. Babamuzsika

Játékos zenei foglalkozás a kisgyermeknevelők vezetésével, igény esetén heti rendszerességgel.

Baba zene – szülőkkel közös zenélés, éneklés, népi – játékok játéka.

6.1.5. Só- szoba

Prevenációs céllal végzett tevékenység. A bölcsőde épületében kialakított helyiség használata időben egyeztetve és beosztva, a kisgyermeknevelő kíséretében kúraszerűen alkalmazva történik a bölcsődébe járó gyermekekkel.

7. Dokumentáció

A bölcsőde a gyermek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazott módon dokumentációt vezet. A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása. A gyermek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történjen. A dokumentáció semmilyen formában sem a gyermek minőségét szolgálja.

A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat, valamint az adatvédelmi szabályokat a legmesszebb menőkig figyelembe kell venni.

A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok – tárgyyszerűség, objektivitás, validitás, hitelesség, árnyaltság, rendszeresség, folyamatosság.

7.1. A bölcsőde vezetője által vezetett dokumentáció

- Dolgozók egészségügyi könyve,
- Felvételi napló vezetése,
- Bölcsődei statisztikai kimutatás,
- Fertőző betegségekről történő kimutatás,
- Dolgozók jelenléti kimutatása,
- Költségvetéssel kapcsolatos dokumentáció (feladatfinanszírozási számítások),
- Beszámolók készítése,
- Megállapodás az ellátás igénybevételéről a Gyvt. 32.§ (5) bekezdés alapján,
- Szülői nyilatkozat a tájékoztatási kötelezettség megtörténtéről a Gyvt. 33. § (2) bekezdése alapján,
- Havi statisztika, bölcsődei jelentés havonta, KSH jelentések,
- A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet mellékletei,
- Gondozási díj – intézményi térítési díj elszámolása.
- Térítési díjkedvezményhez kapcsolódó határozatok kezelése.
- Munkaidőnyilvántartás, szabadságnylvántartás, távolmaradás jelentése.

7.2. Kisgyermeknevelő által vezetett dokumentációk

- Csoportnapló - rendszeres feljegyzések a napi eseményekről, étrendről, a csoport létszámáról, hiányzásokról, a levegőn tartózkodás időtartamáról, a délelőtt és délután történéseiről.
- Bölcsődei törzslap - a gyermek 1 éves koráig havonta, később negyedévente vezetve, feljegyzések a gyermek hossz- és súlynövekedéséről.
- Családi füzet - a beszoktatás folyamatáról, a napi eseményekről, a gyermek fejlődés béli változásairól (a fejlődési napló alapján).

➤ Fejlődési napló:

A gyermek egyéni fejlődésének nyomon követését rögzítik a kisgyermeknevelők a bölcsődébe bekerüléstől az óvodába lépésig. A naplót a gyermek „saját kisgyermeknevelője” vezeti.

A kisgyermeknevelő a naplóban napról –napra szerzett tapasztalatait rögzíti. A napló minden egyes gyermekről olyan képet ad, ami csak rá jellemző, ami megkülönbözteti őt a csoport többi gyermekétől. A fejlődési napló részét képezi a beszoktatási füzet.

➤ Fejlődési napló vezetésének célja

A kisgyermeknevelő nyomon követi, hogy a gyermek a különböző életkorban milyen fejlődési szinten áll, fejlődésében előrelépés vagy lemaradás tapasztalható.

A fejlődési napló felhívja a kisgyermeknevelő figyelmét arra, hogy mi az, amire fokozottabban kell ügyelnie a gyermek gondozása- nevelése közben.

A bölcsőde-óvoda átmenetet, a nevelés folyamatosságát segíti az azonos megfigyelési szempontsorok szerint készült bölcsődei és óvodai gyermekfejlődést követő rendszer. Óvodakezdés előtt a kisgyermeknevelő és az óvodapedagógus esetmegbeszélésen vesz részt, ahol a gyerek fejlődésével kapcsolatos információk átadása megtörténik. A naplót 1 éves kor felett 3 havonta kell vezetni.

➤ Családi füzet

A kisgyermeknevelők a „saját” gyermekről 3 havonta beszámolót, jellemzést írnak a szülőknek.

Az üzenő füzet tartalmazza a gyermek hossz - illetve súlynövekedését mutató táblázatot.

Pontos dátumokkal, részbejegyzések formájában, illetve konkrétan érzékeltetheti a kisgyermeknevelő az újabb fejlődésben történt változásokat az előző hónapokhoz viszonyítva.

Bölcsődénkben a gyermekek fejlődésének nyomon követése céljából a dokumentációk vezetése a módszertani ajánlásoknak megfelelően történik.

7.2.1. A gyermek és szülő alkalmazottak jogai, jogainak védelme

Különös gondot fordítunk a gyermekek jogainak sérthetlenségére, valamint a szülők, törvényes képviselők, és a bölcsődei dolgozók állampolgári, alkotmányos jogaira.

A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

A gyermek jogai

- Segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez,

- Sérülés, tartós betegség esetén a fejlődését segítő különleges ellátásban részesüljön,
- Fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- Emberi méltóságát tiszteletben tartsák, a bántalmazással, fizikai vagy lelki erőszakkal, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön,
- A hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben-gondozásban részesüljön

A szülő jogai

- Megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését-gondozását bízza
- Megismerje a gondozási-nevelési elveket,
- Megismerje a gyermekcsoportok életét, napirendjét,
- Tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a kisgyermeknevelőtől,
- Megismerje a saját gyermeke ellátásával kapcsolatos tárgyi, személyi feltételeket,
- A bölcsőde működését illetően véleményt mondjon és javaslatot tegyen,
- Megismerje a gyermek ellátásával kapcsolatos dokumentumokat,
- Személyét megbecsüljék, emberi méltóságát, személyiségi jogait tiszteletben tartsák.

A szülő kötelességei

- A gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködő magatartást tanúsítson,
- A fizetendő térítési, gondozási díjat időben rendezze,
- Az intézmény házirendjét betartsa,
- Gyermekeit az őt érintő kérdésekről tájékoztassa, igényeit, véleményét figyelembe vegye,
- Gyermeke jogainak érvényesítése érdekében tegye a szükséges intézkedéseket.

Az alkalmazottak jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

Az intézmény közalkalmazotti körében csak olyan személy állhat alkalmazásban, akivel szemben nem áll fenn a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény kizáró tényezője. Az intézmény dolgozóit panasztétel esetén munkáltatójuk és fenntartójuk védelme illeti meg a kivizsgálási időszak végéig.

A dolgozók személyes adatai a személyes adatok kezelésére vonatkozó titoktartási szabályok szerint kezeltek. Az alkalmazotti közösség munkaszervezése során különös figyelmet kap a

család és házasság intézményének védelme. Különös védelem illeti meg továbbá a várandós anyát és a kisgyermeket nevelő anyát. A dolgozók érdekeinek figyelembevétele nem befolyásolhatja a bölcsődei ellátásban résztvevő kisgyermekek érdekeit.”

A kisgyermeknevelő joga

- Munkájával kapcsolatos információkhoz hozzá jusson,
- Munkájával, a szakmával kapcsolatban véleményt nyilvánítson,
- Személyét megbecsüljék, emberi méltóságát, személyiségi jogait tiszteletben tartsák, tevékenységét értékeljék és elismerjék,
- Munkája során a gyermekek érdekeit tartsa elsődlegesnek, de ez nem sértheti egyéni, magánéleti, állampolgári érdekeit, jogait,
- Munkájához, szakmai fejlődéséhez segítséget kérjen és kapjon,
- A csoportjába tartozó gyermekek szüleivel rendszeresen kapcsolatban legyen,
- Munkája során védelemre jogosult a vele szembeni jogsértő vagy etikátlan bánásmóddal szemben,
- A vele szemben felmerült panasz esetén meghallgassák.

A kisgyermeknevelő kötelessége

- Munkahelyén munkaköri feladatának ellátására képes állapotban, öltözékben jelenjen meg,
- A munkaköri leírásnak és a vezetői utasításnak megfelelően, önállóan végezze feladatait,
- A gyermekek, szülők, munkatársak személyiségi jogait tiszteletben tartsa, a birtokába jutott információt ennek megfelelően kezelje,
- Példamutató magatartással és szakmai tudásával védje hivatása, munkahelye jó hírnevét,
- Teljesítse az elsődleges szocializáció hiányosságaiból rá háruló korrekciós funkciókat,
- Szakmai kompetenciája határait betartva lássa el feladatait,
- Rendszeresen megújítsa szakmai ismereteit,
- Munkáját a szakmai és etikai elvek figyelembevételével, mindenkor legjobb tudása szerint végezze.

7.2.2. Gyermekvédelem a bölcsődében

A bölcsőde a gyermekvédelem rendszerében személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások közé tartozik, azon belül is a gyermekek napközbeni ellátásának egyik formájaként.

Napjainkban egyre többhátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és / vagy veszélyeztetett kisgyermek kerül bölcsődébe, akinek megfelelő ellátása megkülönböztetett figyelmet és nagyobb szakértelmet igényel a kisgyermeknevelő részéről.

A szülőkkel való bánásmód, kommunikáció is nehezebb, mivel ezek a családok sokkal érzékenyebbek elzárkóznak, a segítségtől. A városban működő Családsegítő - és Gyermekjóléti Szolgálattal a folyamatos kapcsolat fenntartása épp úgy, mint az óvodákkal, a bölcsődével is fontos a gyermekek érdekében.

A családi nevelést segítve a szülők folyamatos tájékoztatásával felhívjuk a figyelmet a gyermeknevelési támogatások természetbeni és pénzbeli lehetőségének igénybevételére.

A bölcsődei szolgáltatást igénybe vevők ellátásánál biztosítjuk az esélyegyenlőséget, nemzetiségi, vallási hovatartozástól függetlenül.

Feladataink

- Prevenció és a lehetséges korrekció, elsődleges észlelő- és jelzőrendszer,
- A kisgyermek jólétének biztosítása,
- A gyermekvédelmi problémák megelőzése.

Ezeket a feladatokat egyrészt saját kompetencia határainkon belül, másrészt – mint elsődleges észlelő – és jelzőrendszer – külső intézmény bevonásával, a velük való együttműködés biztosításával valósítjuk meg.

8. A fejlődés jellemzői a bölcsődéskor végére

- A helyesen alkalmazott módszerek segítségével a gyermek 3 éves korára megfelel az óvodaérettség kritériumainak
- Nagyon sok területen a gyermek önálló, egyedül étkezik, öltözködik, tisztálkodik, legfeljebb apró segítséget igényel.
- Már nemcsak a szoros felnőtt-gyermek kapcsolatban érzi magát biztonságban, hanem szívesen játszik társaival is.

- Jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent nehézséget számára.
- Ruhadarabjait megnevezi.
- Ismeri testrészeit, megnevezi.
- Biztonsággal jár, fut, ugrál, tornászik, biztonsággal használ mozgásfejlesztő eszközöket,
- Finom mozgása is fejlett, apróbb játékokkal tud játszani, ceruzát használni, festeni, ollóval vágni, ragasztani, szívesen gyurmázik,
- Környezete iránt nyitott, érdekli minden, szívesen vesz részt új tevékenységekben.
- Gazdag szókincse van, elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot felnőttel-gyermekkel.
- A gyermekek többsége szobatiszta.

9. Hagyományok, ünnepek, rendezvények a bölcsődében

A gyermekek neveléséhez, játékához az ünnepek számtalan lehetőséget kínálnak. A gyermek és a kisgyermeknevelő közti szeretetteljes kapcsolat segít abban, hogy a kisgyermekre az érzelmein keresztül hassunk. Fontos a példa, a kisgyermek azonosul, utánzással tanul. A közösség, az összetartozás pozitív érzése, a közös élmények, alkotások öröme már az ő korukban is nagy nyomot hagy a lelkükben. Életkori sajátosságaiknak megfelelően adjuk át nekik az ünnepek, szokások, hagyományok világát.

A készülődés, az ünnepek szimbólumainak megismerése egy kis szelet a nemzetünk szokásaiból, néphagyományából, ünnepekből.

Az ünnepekkel kapcsolatos fejlesztő tevékenységek felkínálása lehetőséget ad arra, hogy kisgyermek kez ügyessége, képzelete, kreativitása, mozgása, önállósága fejlődjön. A mondókák, a versek, a mesék a nyelvi fejlődést, a beszéd kialakulását, a szókincs bővítését is segíti. A kisgyermeknevelő anyanyelvi kultúrája visszatükröződik a csoport beszédén. A mondókák, népdalok és gyermekdalok hallgatása, éneklése, koruknak megfelelő zene és hangszeres játék hallgatása a zenei nevelés része.

Számtalan lehetőséget kínálunk a szülőknek arra, hogy megismerjék a bölcsődei életet, részt vegyenek különböző ünnepeken, bölcsődei programokon, segítve ezzel a bölcsőde és család kapcsolatát.

Az ünnepekhez, jeles napokhoz fűződően a kisgyermeknevelő rövid történeteket mesél az adott ünnepről, és a nagyobb gyerekek is elmondhatják saját tapasztalataikat az adott témában.

A bölcsődénkben szervezett formában több alkalommal tervezünk nyílt napot egyéb programot.

Ez általában egy-egy jeles naphoz kapcsolódik.

- *Farsang*, a gyermekek jelmezbe öltözve a kisgyermeknevelőkkel búcsúztatják el a telet, vidám, tréfás, mozgásos mondókákkal, énekekkel.
- *Gyermeknap*, Családi sport és egészségnap, Ezeken a programokon a bölcsődések szülei betekintést nyerhetnek a bölcsődei napirendbe, játékba. Játékos mozgáskezdeményezést, szabad játékot láthatnak. A gyermekekkel közös alkotótevékenységet (festés, gyurmázás, ragasztás) végezhetnek.
- *Mikulás*, érkezik ajándékkal a csoportba, akit a gyermekek énekkel, mondókákkal, versekkel köszöntenek.
- *Karácsony* előtti adventi készülődés, a szülők és a kisgyermeknevelők az ünnep előtt közösen mézeskalácsot sütnek.
- *Évzáró* közösen a szülőkkel elköszönés, ünnepi búcsú uzsonna az óvodába menőktől.
- Ezek a közös élmények, közvetlen beszélgetések sikerélményt adnak, megerősítik a kisgyermeknevelő - gyermek és a szülő-bölcsőde kapcsolatát.
- Bölcsőde -óvodanyitogató –a gyermekek a bölcsődei - óvodai csoportokban nyílt napon vesznek részt szüleikkel, majd ezt követően az óvodapedagógusok kötetlen beszélgetésen vesznek részt a szülőkkel.
- Minden kisgyermek születésnapját megünnepeljük - közös énekkel köszöntjük az ünnepeltet, és a „saját” kisgyermeknevelő átadja az általa készített ajándékot.

10. Különleges bánásmódot igénylő sajátos nevelési igényű gyermek gondozása

Bölcsődénk Közös Igazgatási Köznevelési intézményünk tagintézménye.

A nevelés, gondozás, sajátos nevelési igényű gyermekek esetében integrált bölcsődei csoportban valósul meg. Alapító okiratunkban foglaltaknak megfelelően enyhe fokban sérült kisgyermekek ellátását tudjuk vállalni.

A bölcsődénkben a sajátos nevelési igényű gyermeket próbaidővel vesszük fel. A próbaidő 3 hónap. A próbaidő letelte után a fejlesztő szakember és a kisgyermeknevelő együttes

konzultációja után kerülhet sor az SNI - s gyermek végleges bölcsődei felvételére és fejlesztésére.

10.1. Sérült gyermekek gondozása, fejlesztése

Célunk a sajátos nevelési igényű gyermekek egészséges közösségbe való integrálása, ezzel a fejleszthetőség fokozása, esélyegyenlőség biztosítása. Habilitációval, a sajátos nevelési igényű gyermekek életre való felkészítése, a társadalmi életre való alkalmassá tétel segítése.

Fejlesztés

Közös igazgatású intézményünkben az óvodákban integrált óvodai nevelés folyik. A mindennapokban óraadó gyógypedagógus, logopédus, pszichológus, főállású fejlesztőpedagógus végzi a sérült gyermekek fejlesztését.

A személyi és tárgyi feltételek adottak, ezáltal bölcsődénkben felvételt nyerhetnek mindazon bölcsődés korú gyermekek, akik veleszületett vagy szerzett károsodás következtében valamilyen enyhébb fogyatékossgal élnek, vagy fejlődésükben, oly mértékben visszamaradottak, hogy emiatt speciális bánásmódot, több figyelmet igényelnek, és nem veszélyeztetik sem maguk, sem társaik testi épségét.

Amikor a sajátos igényű gyermekek felvételét vállaljuk, az alábbi feltételeket kell teljesíteni.

10.2. A felvétel rendje

Szükséges a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság (továbbiakban szakértői bizottság) javaslata. Amennyiben a szülő nem rendelkezik a szakértői bizottság javaslatával, a bölcsődének a szülővel történő megbeszélés után kezdeményeznie kell a vizsgálatot.

10. 3. A sérült gyermekek elhelyezési módja bölcsődénkben

Teljes integráció, egészséges bölcsődei csoportunkban egy sérült gyermek helyezhető el.

A sajátos nevelési igényű gyermek ellátása két egészséges gyermek gondozásához szükséges személyi feltételek biztosításával oldható meg, így ebben az esetben a csoportlétszám maximum 10 fő.

10.4. Személyi feltételek

Teljes integrációban, gyógypedagógus, konduktor, logopédus vagy a sérülésnek megfelelő szakos, konzulensként - hetenként a szükséges óraszámban - végzi a fejlesztés gyakorlati feladatait így a gyermeket a szülőnek nem kell külön korai fejlesztőbe elvinnie.

10.5. Tárgyi feltételek a teljes integrációhoz

Az ép bölcsődei csoport mozgás- és játékfejlettségi szintje határozza meg, a szükséges eszközök mennyiségét. A sajátos nevelési igényű gyermek számára a sérülésének megfelelő fejlesztő eszközöket, játékokat biztosítunk. Ezeket az eszközöket, játékokat úgy kell elhelyezni, hogy azok ne okozzanak konfliktushelyzetet, és az egészséges gyermekek is játszhatnak azokkal.

Intézményünkben fejlesztő szoba lett kialakítva, ahol nyugodt körülmények között egyéni fejlesztő foglalkozásokat végezhetünk.

10.6. A fejlesztésekhez szükséges eszközök

- Nagymozgást fejlesztő eszközök,
- Finommotorikát fejlesztő eszközök,
- Hallás, ritmusfejlesztő eszközök

10.7. Nevelés – gondozás - fejlesztés

A sajátos nevelési igényű kisgyermekek bölcsődei nevelése, gondozása lehetővé teszi, hogy minél fiatalabb életkortól kezdve fejlesztő programmal segítsük a gyermek optimális személyiségfejlődését, biztosítsuk a szülőkkel való együttműködést.

Lehetőséget teremtünk arra, hogy a szülők figyelemmel kísérhessék gyermekük bölcsődei fejlődését, fejlesztését, választ kaphassanak kérdéseikre, igény szerint írásos fejlesztő programot kérhessenek otthonra.

Fontos, hogy a kisgyermeknevelő a sajátos nevelési igényű gyermeket önálló személyiségként fogadja el, gondozását a gyermek egyéni igényének figyelembevételével végezze.

A kisgyermeknevelő a sérült gyermekekkel való foglalkozás során módszerében figyelembe veszi, hogy náluk hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat, és ebben direktbben kell részt vennie, mint az egészséges gyermekeknél.

A sajátos nevelési igényű gyermek esetében kevésbé építhet arra a belső motivációra, amely az ép gyermeknél természetesen jelentkezik a fejlődés folyamán.

10.8. Egyéni foglalkozás

- A gyógypedagógus felméri és írásban rögzíti a gyermek fejlettségi szintjét,
- A látottak alapján részletes, egyéni fejlesztési tervet készít, a fejlődés területeit külön-külön számba véve,
- Heti két-három alkalommal végzi a gyermek fejlesztését,
- A fejlesztési terv fő törekvéseit és az oda vezető apró lépéseket is megbeszéli a gyermek kisgyermeknevelőjével,
- A gyógypedagógus folyamatosan együttműködik a kisgyermeknevelővel, konzultál a szakvizsgálatot végző orvosokkal, pszichológussal, más szakemberekkel, szükség esetén változtat a módszerekben, a programban és a fejlesztő eszközökben,
- A gyógypedagógus meghatározott időközönként (2-3 havonta) újra felméri a gyermek állapotát, és ehhez igazítja a programot.

10.9. Csoportos foglalkozás

Teljes integrációban az egyéni foglalkozás, a gondozásba épített fejlesztés és az ép társakkal való együttlét biztosítja a sérült gyermek harmonikus fejlődését,

A gyógypedagógus a csoport kisgyermeknevelőjével megbeszéli a foglalkozással elérni kívánt hosszú távú célkitűzéseket és az ahhoz vezető apró lépéseket is.

10.10. Sajátos nevelési igényű gyermekről vezetett dokumentáció

A kisgyermeknevelő által vezetett dokumentáció

- Bölcsődei gyermek egészségügyi törzslap, kisgyermeknevelői bejegyzési rovat,
- Üzenő-füzet a szülőknek a napi jelentősebb eseményekről,
- Kisgyermeknevelői jellemzés a szakértői bizottsági, illetve egyéb szakvizsgálatokhoz

A gyógypedagógus által vezetett dokumentáció:

- Egyéni fejlesztési terv, amely a fejlődést követve változhat,
- Csoportos foglalkozás tervezete,
- Gyógypedagógiai felmérés készítése évente kétszer, csoportokról és egyénekről,
- Gyógypedagógiai szakvélemény készítése szakértői bizottsági vagy szakvizsgálatokhoz,

A korai fejlesztés és gondozás feladatait csak speciális szakember végezheti. Az egyéni fejlesztési tervnek tartalmaznia kell az értelmi fejlesztést a hallásfejlesztést, a látásfejlesztést, az adaptációs tréning, a mozgásfejlesztő terápiák, logopédiai terápiák, a pszichológiai fejlesztés feladatait.

A fejlesztést gondozást végző gyógypedagógus központilag kiadott nyomtatványon egyéni fejlesztési naplót vezet. Ezen személy egyben értékelőlapot is készít. Az értékelési lap egy példányát a szakértői és rehabilitációs bizottságnak, illetve a szülőnek egy példányt elküld. Másik példány az ellátó intézményben marad.

11. Ellenőrzés, értékelés

Szakmai programunk megvalósítása, céljaink elérése a mindennapi teljesítések során válik sikeressé. Ehhez azonban az kell, hogy a folyamatok hatékonyságát, megvalósíthatóságát, ill. minőségét ellenőrizhetővé tegyük.

Az intézményi belső ellenőrzés operatív irányítója és felelőse az intézményvezető. Ellenőrzési joga és kötelessége kiterjed az intézmény valamennyi dolgozójára, az általuk elvégzett munka helyességére és eredményességére, tehát az intézmény teljes működésére.

Az ellenőrzések előre bejelentett időpontban, meghatározott szempontok szerint történnek. Ütemezését, pontos időpontját az intézmény éves munkaterv tartalmazza.

Az ellenőrzés elsősorban a különböző munkakörökben foglalkoztatott dolgozók munkaköri leírásában szereplő feladatok elvégzésének minőségére terjed ki.

Az ellenőrzésekről írásos feljegyzés készül, mely tartalmazza a látottak alapján készült értékelést is (erősségek-fejlesztendő területek), valamint a további teendőket a fejlődés érdekében.

11.1. Jövőkép

Elképzelésünk olyan bölcsődekultúra alakítása, melyben a lehető legtöbb időt tudjuk szentelni a gyermekek egyéniségének.

Olyan nevelési és szolgáltató programok megvalósítása, amely a gyermekek egészséges fejlődését, problémamegoldó képességét segíti és támogatja.

Azt valljuk, hogy a gyermek a családé és a legjobb helye a családban van. Mi azonban, ha a család igényli, olyan pluszt igyekszünk nyújtani jól képzett kisgyermeknevelőinkkel, alkalmazott nevelési módszereinkkel, amelyek a gyermekek fejlődését, közösségi szocializációját – e kritikus periódusban, az 1 – 3 éves korban - a legintenzívebb módon fejleszt. Kreativitását növeli és a leghatékonyabb módon segíti a családot mindennapi működésében.

Olyan családbarát bölcsődeként kívánunk működni, ahol az ellátás összhangban van a gyermek szükségleteivel, megfelel a szülők igényeinek és a fenntartó is elégedettséggel nyugtázza az ellátás minőségét. Mindezek megvalósításához olyan szakképzettségű és létszámú kisgyermeknevelőkre van szükség, akik pozitív személyiséggel, kiváló kommunikációjukkal, motivációs eszköztárakkal és ötlettárakkal hatékonyan végzik gondozási-nevelési feladataikat a mindennapokban.

11.2. A bölcsőde hatékonyságát a következő jellemzők feltételezik:

- Hagyományokra épülő kisgyermekellátás,
- Intézményi önállóság,
- Fokozott részvételi hajlandóság az innovatív szükségleteken alapuló feladatellátásra,
- Több területen megvalósuló modellnyújtás (szakmai, szervezési, irányítási),
- Kezdeményezőképeség az új modellek kidolgozására,
- Magas szakmai képzettség,
- Megfelelő szülői érdekképviselés,
- Jó dolgozói érdekképviselés.

A kellemes bölcsődei légkör, a gyermekcentrikus bánásmód, valamint az általunk tervezett szolgáltatások bevezetése reményeink szerint vonzerőt jelentenek és fokozzák az intézmény iránti bizalmat.

Céljaink a szolgáltatások területén, hogy maximálisan a családok igényeinek alapján szerveződjön, igazodjon a szülők rugalmas, vagy mobil munkaidejéhez, a részmunkaidőhöz, az otthoni munkavégzéshez, növelje a szülők munkahely megtartási esélyeit.

Feladataink a szolgáltatások szervezésében

- A családok megfelelő tájékoztatása, igényfelmérés,

- A kisgyermeknevelők felkészítése a csoport igényei szerint speciális tevékenységre,
- A tárgyi feltételek kialakítása az aktuális igényeknek megfelelően,
- A napirend, a programok tervezetének elkészítése,
- Szülői elégedettségi vizsgálat kérdőíves módszerrel, az eredmények hasznosítása,

11.2.1. Vezetői elkötelezettség és felelősségvállalás

A csecsemő és kisgyermekkorban a fejlődés üteme a leggyorsabb, így kiemelkedő jelentőségű a tudatosan felkészült, a társadalmi – gazdasági változások elvárásainak megfelelő, a szociális érzékenységgű családok támogatásában segítő bölcsődei szakember alkalmazása

Vezetői célok a bölcsőde hatékony működésének érdekében

- Egyenletessé, kiszámíthatóvá és partnerközpontúvá tenni az intézmény működését,
- Alkalmassá tenni az intézményt a problémák megelőzésére, kezelésére, javítására,
- Pozitív, problémamegoldó kultúra kialakítása.

11.2.2. Vezetői feladatok

Munkatársak folyamatos motiválása, ellenőrzése, értékelése,

Programok, projektek támogatása,

Gyermekek-központú, nevelésközpontú szemlélet megvalósítása,

Folyamatos szakképzések, továbbképzések támogatása.

A hatékony szakmai munka, folyamatos szinten tartása érdekében az intézményben foglalkoztatott kisgyermeknevelőknek a 9/2001. (VIII. 4.) SZCSM rendelet 3. § (2) bekezdése értelmében egy továbbképzési időszakban 5 éven belül főiskolai végzettség esetén 80, felsőfokú szakképesítés esetén 60 pontot adó minősített továbbképzésen kell kötelezően részt venni.

12. A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége, biztosításának módja, formái

Képzés, továbbképzés

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző szakemberek számára kötelező a szakmai továbbképzés, melyet a 1993. évi III. Törvény szabályoz, a részletes szabályokat a 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet tartalmazza.

Rendelet írja elő a személyes gondoskodást végzők továbbképzési kötelezettségét és a teljesítés lehetőségét. A képzési ciklus alatt felsőfokú végzettség esetén 80, egyéb szakképesítés esetén 60 továbbképzési pontot kell megszerezni.

A kötelező továbbképzések tervezése a fentiek figyelembevételével, előre meghatározott ütemterv alapján történik.

A továbbképzések témáinak kiválasztásánál lehetőséget biztosítunk a kisgyermeknevelők érdeklődési körének megfelelően. Továbbképzési terv alapján szervezzük a szakemberek részére a továbbképzéseken való részvétel biztosítását.

2016. január 1-jétől a pedagógus életpálya kiterjesztése vonatkozik azokra a bölcsődei szakdolgozókra, akik szakképesítésük mellett felsőfokú kisgyermeknevelő végzettséggel rendelkeznek.

Az Nmr.176 §-sal egészül ki a bölcsődei dajka munkakör. Ebben a munkakörben elkel végezni az OKJ-s bölcsődei dajka végzettséget igazoló képzést a továbbképzési ütemtervben meghatározott időkeretben.

Önképzés

A munkájára igényes szakember a továbbképzéseken, való részvételen felül is rendszeresen képezi magát. Szakirodalom olvasása, módszerek megismerése.

A bölcsőde biztosítja a szakmai folyóiratok, jogszabályok megismerését a bölcsődében kialakított internet hozzáférés lehetőségével, audiovizuális eszközök igénybevételével.

13. Összegzés

13.1. A helyi szakmai program készült

- A „Bölcsődei nevelés – gondozás országos alapprogramja” alapján
- A bölcsődei gondozás – nevelés minimum feltételei és a szakmai munka részletes szempontjai módszertani levél,
- Módszertani levelek, útmutatók, ajánlások és az ide vonatkozó jogszabályok alapján.

„Érdemeld ki álmaidat”

Octavio Paz

Célunk és feladatunk egy korszerű, magas szakmai színvonalon működő bölcsőde, optimális felszereltséggel és személyi feltételekkel. Azon leszünk, hogy elérjük ezt a célt!

Bölcsődénk működése, a szakmai programban foglaltak megvalósulása a városban élő családok életét segíti, a gyermekek pedig egy kiegyensúlyozott, egységes, egymásra épülő, azonos elveken nyugvó nevelési rendszerben fejlődhetnek tovább.

Legitimációs záradék

A Bölcsődei helyi szakmai programot az intézmény vezetőjének előterjesztése után a **Nevelőtestület** 2023.november 13. napján tartott ülésén megtárgyalta, az abban foglaltakkal egyetért 4/2023. (XI. 13.) számú Nevelőtestületi határozatával elfogadta.

Az elfogadás tényét a **Nevelőtestület képviselői** az alábbiakban hitelesítő aláírásukkal tanúsítják:

Aláírás

Aláírás

Aláírás

Szülők képviseletében

Aláírás

Ócsa, 2023. 11. 13.

Ócsa Város Önkormányzata
fenntartó képviseletében-polgármester

Aláírás

Ócsa, 20.

Záró rendelkezések

A Bölcsődei szakmai program érvényességi ideje:

2024. január 01-től visszavonásig.

A szakmai program módosításának lehetséges indokai

A gyermekvédelmi, családjogi törvény változásai,

A szakmai program egy-egy fejezetében való változás (partneri igények figyelembevétele) esetén.

A program módosításának szabályai:

- Írásbeli előterjesztés az intézmény vezetőségének
- Írásbeli előterjesztés a nevelőtestületnek.

A módosítást nevelőtestületi többségi elv alapján lehet végrehajtani.

A módosított Helyi Bölcsődei Szakmai Program 2024. január 1-én lép hatályba, és határozza meg a bölcsőde feladatait.

A Program hozzáférhető a bölcsődébe járó gyermekek szülei, bölcsődébe készülő gyermekek szülei részére, továbbá a fenntartó és minden érdeklődő számára, megtekinthető a www.nefelejcsovoda.hu, valamint a bölcsőde nyitvatartási idejében.

Készítette:

Szücs Jánosné
intézményvezető

Ócsa, 2023. november 13.

Mellékletek:

1. Napirend
2. Házi rend
3. Beszoktatási folyamat szabályozása
4. Érdekképviselői Fórum szabályzata
5. Megállapodás

1. számú melléklet

FOLYAMATOS NAPIREND

A jó napirend az egyik feltétele a gyermekek nyugodt bölcsődei életének és optimális életritmusának. A jól szervezett, és rugalmas napirend a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, folyamatos gondozás feltételeit, kívánja biztosítani. Az ugyanabban az időben történő események (tisztálkodás, étkezés, alvás stb.) kiszámíthatóságot nyújtanak, megteremtve ezzel a gyermekek biztonságérzetét és jó közérzetét. A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, a csoportlétszámtól, de befolyásolják azt az évszakok és az időjárás is. A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő”- rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele. Az egymást követő évszakok napirendjeiben az udvaron töltött szabad játék időtartama változó. A napirend kialakításánál kiemelt szempont, a felesleges várakozási idő kiiktatása.

6.00-8.30 óra Érkezés, játék, szükség szerint gondozás (átöltözés után a fürdőszobában kézmosás. A szülő bekíséri a gyermeket a csoportba. Szabad játéktevékenység a szobában vagy udvaron.

8.³⁰-9.⁰⁰ óra Reggelizés, játék.

9.⁰⁰-10.⁰⁰ óra Játék a szobában Igény szerint fürdőszoba használat, készülődés az udvarra.

10.⁰⁰-10.¹⁵ óra tízórai.

10.¹⁵-11.³⁰ óra Szabad játéktevékenység, időjárástól évszaktól függően a csoportszobában vagy az udvaron.

11.³⁰-12.⁰⁰ óra Bejövetel az udvarról, gondozás, fürdőszoba használat.

12.⁰⁰-12.³⁰ óra Ebéd

12.³⁰-15.⁰⁰ óra Csendespihenő - ébredési sorrendben gondozás

15.⁰⁰-15.³⁰ óra Uzsonna

15.³⁰-17.⁰⁰ óra Játék, hazamenetelig, szükség szerint gondozás szülő érkezéséig játék a szobában vagy az udvaron. A gyermekek folyamatos távozása a bölcsődéből

17.⁰⁰ óra az intézmény zárása.

2. számú melléklet

A MANÓVÁRI BÖLCSŐDÉBE VALÓ BESZOKTATÁS FOLYAMATA

A szülővel történő fokozatos beszoktatás

Amikor a szülők eldöntik, hogy gyermeküket bölcsődébe szeretnék adni, felkeresik az intézményvezetőt, és személyes beszélgetés alapján egyeztetik az ideális időpontot a gyermek bölcsődei felvételéről. Ekkor kap tájékoztatást a felvétel feltételeiről a szülő, valamint a bölcsődében folyó napirendről, szakmai munkáról.

A beszoktatás módszerének feltételei

Az intézményvezető és a kisgyermeknevelő korrekt tájékoztatással teremti meg az együttműködés feltételeit,

A szülő részéről a módszer elfogadása, és együttműködő részvétele, kiemelten fontos.

A beszoktatás időtartama a gyermek alkalmazkodásának segítése érdekében legalább 2 hét legyen,

Az első héten az anyával (szülővel) együtt van jelen a gyermek. Ebben az esetben a szülő végzi a gondozási műveleteket, és a kisgyermeknevelő fokozatosan veszi át a gyermek gondozását, amit a gyermek elfogad. Fokozatosan emeljük az itt tartózkodás idejét is. A második héten már a gyermek a szülő állandó jelenléte nélkül van a bölcsődében,

Az alvás jelenti a beszoktatás alatt a legnagyobb nehézséget a gyermeknek, ezért fontos, hogy az elaltatás és az ébredés idejében a szülő a bölcsődében tartózkodjon.

A kisgyermeknevelő egyszerre csak egy gyermek beszoktatását végezheti, hogy az adott időben arra az egy gyermekre tudjon figyelni.

A fokozatos beszoktatás ütemezetten a beszoktatási terv alapján történik, amit minden évben elkészítünk, így a csoportban dolgozó kisgyermeknevelők összehangolhatják a beszoktatás sorrendjét és a gyerekek által ott eltöltött időt.

A gyermekek bölcsődei életének kialakításánál, a szakmai elvek megszabta kereteken belül figyelembe vesszük az otthoni szokásokat.

A beszoktatás során a kisgyermeknevelőnek az egész családot, nem „csak” a gyermeket kell segítenie.

3. számú melléklet

A MANÓVÁR BÖLCSŐDE HÁZIRENDJE

A bölcsőde a személyes gondoskodás keretén belül a gyermekek napközbeni ellátását biztosítja.

Az engedélyezett férőhelyek száma: 50 fő

A bölcsődénkbe a gyermek egy éves korától hároméves korának betöltéséig, illetve annak az évnek december 31-ig, amelyben a harmadik életévét betöltötte, felvehető.

Intézményünkben az egyéves kort be nem töltött gyermek elhelyezésére nincs lehetőség.

Ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem óvodaérett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, a bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

A bölcsődei felvételi kérelmeket a Nefelejcs Napközi Otthonos Központi Óvoda és Manóvár Bölcsőde Közös Igazgatású Köznevelési Intézmény vezetőjéhez kell benyújtani.

A bölcsőde napos bölcsődeként működik. A bölcsőde munkanapokon (hétfőtől – péntekig) naponta 6.00-17.00 óráig tart nyitva. A bölcsőde naponta reggel 6.00-tól fogadja az érkező gyermekeket.

A bölcsődébe történő beiratkozás és bölcsődei elhelyezés a szülő és a bölcsőde között kötött megállapodás alapján jön létre, áll fenn, illetve szűnik meg. A megállapodásban foglalt bármely pont megszegése esetén azonnal megszüntethető a szerződéses viszony.

Kérjük, hogy 8³⁰-9.⁰⁰ között ne zavarják a reggelizést, gyermekükkel előtte vagy utána érkezzenek. A gyermekek hazavitelére 17.⁰⁰ óráig van lehetőség.

A bölcsődéből a gyermeket csak a szülő vagy az általa írásban megbízott személy viheti el. 14 éves kor alatti kiskorú e feladattal nem bízható meg.

A bölcsődei átadóban minden gyermeknek külön szekrénye van a ruhák tárolására. Kérjük, hogy csak a legszükségesebb dolgokat tárolják a szekrényben, mert a bölcsődében hagyott, ill. a gyermekén lévő, vagy hozott tárgyakért felelősséget vállalni nem tudunk.

A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható. A közösség egészsége érdekében lázas (37,5 C és ennél magasabb hőmérsékletű) antibiotikumot szedő, vagy fertőzésre gyanús gyermek a bölcsődét nem látogathatja. A családban előforduló fertőző betegségekről a bölcsődét értesíteni

kell. Ha a gyermek gyógyszer, vagy gyógyszerhatású készítményt kap, arról a szülő írásban köteles tájékoztatni a kisgyermeknevelőt.

Abban az esetben, ha a gyermek napközben megbetegszik a bölcsődében, a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt, illetve a hozzátartozót. Ehhez feltétlenül szükséges a pontos cím és telefonszám. Kérjük, hogy ilyen esetben minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről, illetve orvosi ellátásáról, ezzel is növelve a mielőbbi gyógyulás esélyét. A gyermekorvos vizsgálatokra vonatkozó utasításait kérjük betartani.

Betegség miatt hiányzó gyermeket, gyógyulása után, csak egészséges, közösségbe mehet orvosi igazolással tudunk fogadni. A megtörtént védőoltásokról, szakorvosi véleményekről kérjük a szülő tájékoztatását.

A családi füzetbe történő bejegyzéseket szívesen vesszük, akár a gyermek egészségi állapotára, akár a gyermek fejlődésére, vagy otthoni eseményekre vonatkoznak.

Ha a szülő gyermekét betegség vagy más ok miatt nem hozza bölcsődébe, a távolmaradás okát kérjük, 10³⁰ óráig közölje a bölcsődevezető helyettessel.

Kérjük, hogy a térítési, gondozási díjat mindig pontosan fizessék be. Fizetési és egyéb gondjaik esetén keressék a bölcsőde vezetőjét, aki felvilágosítással és segítőkészséggel áll szíves rendelkezésükre. A bölcsődei ellátás igénybevételének és a térítési díj megállapításának feltétele a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 5. számú és 6. számú melléklete szerinti nyilatkozat, az abban foglalt jövedelemigazolásokkal együtt. A hiányzó igazolások pótlására 15 naptári napon belül van lehetőség. Amennyiben a megadott határidőig nem csatolja a szülő, törvényes képviselő a hiányzó dokumentumokat, abban az esetben kedvezmény megállapítása nem lehetséges, ezért a legmagasabb összegű gondozási és étkezési díj kerül megállapításra. A térítési díjakra való kedvezmények feltételeit a Megállapodás dokumentum tartalmazza.

A 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 7. § (1) bek. a) pontja szerint a személyi térítési díjat gyermekétkeztetésnél egy havi időtartamra kell megfizetni. A díjfizetés előre történik, a fenntartó által megállapított időszakban. Az esetleges túlfizetés a következő havi díjból kerül levonásra. A gondozási díjat akkor is egész hónapra kell fizetni, ha a gyermek hiányzik, kivéve

a szünetek téli, nyári), valamint az első befizetés a jogviszony kezdő napja, pl. 16. akkor félhavi díjat szükséges fizetni.

Napi négyeszeri étkezést biztosítunk az alábbi étkezési rend szerint: 8³⁰ órakor reggeli, 10⁰⁰ órakor tízórai, 12⁰⁰ ebéd, 15⁰⁰ órakor uzsonna.

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a rendelet 15. § (1) bekezdésében foglaltak al bölcsődében, szakorvos által igazolt diétás étkezést igénylő gyermekek számára állapotának megfelelő, dietetikus által összeállított diétás étrendet biztosítunk.

A csoportszobák, fürdőszobák, gyermeköltözők tisztasága megőrzése érdekében kérjük, hogy gyermeke számára biztosítsanak váltócipőt és váltóruhát. Kérjük továbbá, hogy a gyermeköltözőbe ne adjanak gyermeküknek élelmiszert, italt.

A higiénia megőrzése és a gondozó- nevelő munka zavartalansága érdekében csoportszobába, mosdóba a szülő nem léphet be!

A babakocsikat csak az erre kijelölt helyen kérjük tárolni.

A bölcsőde területén és a bölcsőde udvarán a dohányzás szigorúan tilos!

A gyermek bölcsődei nevelése-gondozása megszűnik a nevelési év végén, ha 3. évét betöltötte, amennyiben testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett óvodai nevelésre, akkor a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető-gondozható bölcsődében.

A gyermek vagy szülője, törvényes képviselője adataiban (lakóhely, elérhetőségi, személyi adatok, család jövedelmi adatai) történt változást 15 naptári napon belül köteles jelenten

Amennyiben a gyermek a bölcsődei ellátást legalább egybefüggő 10 munkanapig igazolatlanul nem veszi igénybe, az a gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermek napközbeni ellátásának (bölcsődei ellátás) megszűnését vonhatja maga után. Az igazolatlan hiányzás a házirend súlyos megsértésének minősül. Igazolatlan hiányzás esetében a szülő törvényes képviselő részére az igazolás pótlására írásos felszólítás kerül kiküldésre.

A gyermek és a szülő jogai, kötelességei

A bölcsődébe járó gyermeket arra neveljük, hogy tanulja meg tisztelni a felnőtteket, szeresse és fogadja el pajtásai egyéniségét, másságát, tudja érvényesíteni önmagát, de legyen képes alkalmazkodni is. Az esetleges konfliktusokat ne durvasággal, erőszakossággal, árulkodással

oldja meg. Törekvésünk sikere érdekében kérjük, a szülőket, hogy otthon is ezeket az alapelveket erősítsék gyermekükben.

A gyermek jogai,

- Emberi méltóságát tiszteletben tartásák.
- A hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes gondozásban, nevelésben részesüljön.
- Segítséget kapjon a saját családjában való nevelkedéséhez, személyiségének kibontakozásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához.
- Sérülés, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön.
- A bántalmazással, az elhanyagolással szemben védelmet és biztonságos ellátást kapjon.

A gyermek kötelessége:

- A gyermek személyiségi jogainak gyakorlása közben nem korlátozhat másokat e jogainak érvényesítésében.
- Nem veszélyeztetheti a saját és társai, a gondozási-nevelési intézmény alkalmazottai egészségét, testi épségét.

A szülő joga:

- Megválassza az intézményt, melyre gyermeke gondozását, nevelését bízta.
- Megismerhesse a gyermekcsoportok életét.
- Megismerhesse a gondozási, nevelési elveket.
- Tanácsot, tájékoztatást kapjon a kisgyermeknevelőtől a bölcsőde működését illetően véleményt mondjon.
- Megismerje gyermekének ellátásával kapcsolatos dokumentációt.

A szülő kötelessége:

- Biztosítsa gyermeke rendszeres bölcsődelátogatását.
- A gyermek megfelelő ruházatáról, annak tisztántartásáról gondoskodjon.
- A gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön.
- Az intézményi adatszolgáltatáskor a szükséges adatokat megadja.
- Az intézmény házirendjét betartsa.
- A kialakított napirendhez alkalmazkodjon.

- A megállapított étkezési térítési díjat minden hónapban befizesse.

Panaszkezelés

Az 1997.évi XXXI. tv. 36§ alapján a szülő panasszal fordulhat az intézmény vezetőjéhez, a bölcsőde szakmai vezetőjéhez, vagy az Érdekképviseleti fórumhoz az alábbi esetekben:

- Az intézményi jogviszony megsértése, különösen a személyiségi jogainak, kapcsolattartásainak sérelme, továbbá az intézmény dolgozóinak szakmai, titoktartási és vagyonvédelmi kötelezettségeinek megszegése esetén.
- Az ellátás körülményeit érintő kifogások orvoslása érdekében.

Az intézményben Érdekképviseleti Fórum működik.

A Fórum tagjai - az ellátásban részesülő gyermek szülei vagy más törvényes képviselői képviseletében 4 fő, az intézmény dolgozóinak képviseletében 2 fő, az intézményt fenntartó önkormányzat képviseletében 1 fő.

A www.ijsz.hu oldal alapján Pest megye Gyáli Járásában jelenleg Dr. Pálinkás Zsuzsanna a Gyermekjogi Képviselő. (a gyermekek jogairól a házirend mellékletében olvashatnak bővebben)

Elérhetőségei: +36-20-4899-639, zsuzsanna.palinkas@ijb.emmi.gov.hu

A bölcsőde ünnepnapokon és a hivatalos munkaszüneti napokon zárva tart. A nyári és téli zárásról, a szülőket minden év március 15-ig tájékoztatjuk.

A kérelmező/törvényes képviselő köteles a tájékoztatás megtörténtéről nyilatkozni, a vezetett intézményi nyilvántartásokhoz adatokat szolgáltatni, illetve a jogosultsági feltételekben, valamint az egyéb adatokban történő változásokról a vezetőt tájékoztatni.

Az intézményünkbe való beiratkozással a házirend rendelkezéseinek betartására is kötelezettséget vállal a szülő.

A házirend betartása minden szülő számára kötelező, megszegése a gyermek bölcsődéből való kizárását vonja maga után.

A házirend bárki számára hozzáférhető, a bölcsődében nyitvatartási idő alatt megtekinthető.

A Bölcsődei házirend betartása minden bölcsődébe járó gyermek szülőére, törvényes képviselőére a bölcsőde alkalmazottjaira kötelező érvényű.

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Házirendet készítette és a nevelőtestület elé terjesztette az intézményvezető.

Az elfogadás után **a hatálybalépés ideje 2024. január 01.-től** visszavonásig

A házirendet a nevelőtestület 2013. 11.13. napján tartott ülésén megtárgyalta, az abban foglaltakkal egyetértett a 4/2023 (XI. 13.) számú nevelőtestületi határozatával elfogadta. A nevelőtestület részéről aláírásukkal az elfogadás tényét igazolják

.....

.....

Ócsa, 2023. november 13.

.....

Aláírás

Ócsa Város Önkormányzat
fenntartó képviseletében – polgármester

Ócsa, 20.. ..

4. számú melléklet

MANÓVÁRI BÖLCSŐDE ÉRDEKKÉPVISELETI FÓRUMA

1. Jogosultak érdekvédelme

A bölcsődében Érdekképviselési fórum működik

Az 1997. évi. XXXI. tv 35 - 37.§- a értelmében a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmére Érdekképviselési Fórumot (a továbbiakban: fórum) kell létrehozni.

A szülő vagy törvényes képviselő a gyermek érdekeinek védelme, a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén panaszjoggal élhet a bölcsőde vezetőjénél, vagy az érdekképviselési fórumnál. Az intézmény vezetője, illetve az érdekképviselési fórum a panaszt kivizsgálja és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának módjáról, intézkedésről írásban 15 napon belül.

Ha a szülő, törvényes képviselő nem ért egyet a vizsgálat eredményével, vagy a megtett intézkedéssel az intézmény fenntartójához fordulhat.

Az érdekképviselési fórum megvizsgálja a hatáskörébe tartozó panaszokat, intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál.

Az érdekképviselési fórum véleményt nyilváníthat a gyermekeket érintő ügyekben, javaslatot tehet az intézmény működésével kapcsolatban.

A házirend elfogadásánál egyetértési jogot gyakorol.

2. A fórum tagjai

- Az ellátásban részesülő gyermekek szülei vagy más törvényes képviselői közül 2 fő
- Az intézmény dolgozói közül 2 fő
- A fenntartó képviselőjében jegyző 1 fő
- A fórum testületként működik. A megválasztott, illetve megbízott tagok maguk közül választják meg a vezetőjét.
- A fórum alkalmasszerűen működik, összehívásáról a vezető gondoskodik.
- A fórum döntéseit a tagok többségének egyetértésével hozza meg, melyhez a tagok többségének jelenléte szükséges

3. A fórum feladatai

- Megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat,
- Dönt a hatáskörébe tartozó ügyekben,

- Intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, az intézmény szakmai ellenőrzését ellátó megyei, járási gyámhivatalnál, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél,
- Véleményt nyilváníthat az intézmény vezetőjénél a gyermeket érintő ügyekben,
- Javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működéséről,
- Véleményezési jogot gyakorol az intézmény házirendjének jóváhagyása tekintetében.

A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviselői és szakmai szervek panasszal élhetnek a fórumnál.

- Az intézményi ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- A gyermeki jogok sérelme, valamint,
- Az intézmény dolgozóinak kötelezettségszegése esetén.

A fórum a hozzá benyújtott panaszt megvizsgálja, és a vizsgálat eredményéről 15 napon belül tájékoztatást ad.

Ha a panaszt tevő szülő/törvényes képviselő a vizsgálat eredményével, illetve a megtett intézkedéssel nem ért egyet, vagy a vizsgálat eredményéről 15 napon belül nem kap értesítést, a panasz orvoslása érdekében Ócsa Város Önkormányzatához fordulhat.

5. számú melléklet

MEGÁLLAPODÁS

Mely létrejött egyrészről az Ócsa Város Önkormányzata által fenntartott, az Ócsai Nefelejcs Napközi Otthonos Központi Óvoda és Manóvár Bölcsőde Többcélú Közös Igazgatású Köznevelési intézmény keretén belül működő Ócsai Óvoda és Bölcsőde Manóvár Bölcsődei Tagintézmény (2364 Ócsa, Baross u 16. szám), mint intézmény (képviselőjében intézményvezető),

másrészről szülő

.....nevű gyermekének

bölcsődei elhelyezése tárgyában, alulírott napon, az alábbiak szerint:

A szülő adatai:

Név (nőknél születési is).....

Lakcím:.....

Születési hely, idő:.....

Munkahely neve:.....

Címe telefonszáma:.....

Szülők elérhetősége:.....

telefon és e-mail cím:.....

A gyermek adatai:

Születési helye, ideje:

Anyja neve:

Lakcíme:

A bölcsődei gondozás kezdődő időpontja:

A bölcsődében a gyermek 1 éves korától 3 éves korának betöltéséig, illetőleg a 3. életév betöltését követő augusztus 31-ig gondozható. Az intézményben az egyéves kort be nem töltött gyermek gondozására nincs lehetőség.

Ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható a negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

A bölcsőde ellátás keretében az intézmény biztosítja a gyermek számára

- A szakszerű gondozást-nevelést, testi-lelki szükségletének kielégítését, és a szocializáció segítését, a napi négyszeri étkezést (reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna).
- Fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezetet.
- Az egészségvédelmet, egészségnevelést, kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítését.
- Az állandóságot (saját gondozónőrendszer), egyéni bánásmódot.
- A megfelelő időt a szabadban való tartózkodáshoz.
- Az egyéni ruhanemű, pelenka kivételével, a textíliával történő ellátást.
- A személyes higiéné feltételeit.
- A korcsoportoknak megfelelő játékeszközöket.
- Az óvodai életre való felkészítést.

A bölcsőde a szülő számára biztosítja:

- A házirend megismertetését.
- Az adaptációhoz (beszoktatás) szükséges időt.
- A tájékoztatást a gyermekével történt eseményekről.
- A rendszeres betekintést a kisgyermeknevelő által vezetett egyéni dokumentációba (családi füzet).
- A szülői értekezletet, egyéni beszélgetést a (kisgyermeknevelővel, intézmény vezetővel).
- A nyílt napon való együttműködést.
- A tájékoztatók, étrendek megismertetését.
- A gyermekük játéktevékenységébe való betekintést.
- Az Érdekképviselői Fórumot.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 146. § (1) bekezdése alapján az intézményi ellátásért térítési díjat kell fizetni.

Az intézményi térítési díj összegének meghatározása Ócsa Város Önkormányzat Képviselő-testületének mindenkorai önkormányzati rendelete alapján történik

Az étkeztetésért fizetendő intézményi térítési díj: Ft/nap

A gondozásért: fizetendő intézményi térítési díj,- Ft/hó

A bölcsődében elhelyezett gyermek után fizetendő személyi térítési díj napi:,- Ft.

A bölcsődei ellátásért a térítési vagy gondozási díjat előre egy összegben, minden hónap 15. napjáig kell befizetni. A befizetésekről a fenntartó Ócsa Város Polgármesteri hivatalában a pénzügyi irodai alkalmazottai nyilvántartást vezetnek.

Amennyiben a szülő a térítési díj fizetésének nem tesz eleget, az intézményvezető 15 napos határidő megjelölésével a fizetésre kötelezett személyt írásban felhívja az elmaradt térítési díj befizetésére. Ha a határidő eredménytelenül telt el, az intézmény vezetője a kötelezett nevét, lakcímét és a fennálló díjhátralékot írásban jelzi a fenntartó felé további intézkedés céljából (térítési díjhátralék behajtása, vagy a behajthatatlan hátralék törlése).

A bölcsődei ellátás megszűnik:

- a határozott idejű megállapodásban megjelölt időtartam letelik,
- a jogosultsági feltételek már nem állnak fenn (anya várandós, vagy nem dolgozik),
- az ellátott bejelentett lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye Ócsa településen megszűnik elköltözött a család,
- a térítési díj fizetésére kötelezett a többszöri felszólítás ellenére (3x) fizetési kötelezettségének nem tesz eleget,
- az ellátott részére az ellátott tartásra köteles és képes hozzátartozója biztosítja az ellátást.
- szülő törvényes képviselő nem kéri a bölcsődei ellátást.
- meg kell szüntetni annak a gyermeknek az ellátását, aki az orvosi szakvéleménye alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.

Az ellátás tartama és feltételei

A gyermekek napközbeni ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük - ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is -, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

Egyéb ok miatt a bölcsődei ellátást különösen az olyan gyermek számára kell biztosítani,

- akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
- akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel,
- akinek a szülője, törvényes képviselője szociális helyzete miatt az ellátásáról nem tud gondoskodni.

A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő munkarendjéhez igazodik.

Az intézmény által vezetett gyermekekre vonatkozó dokumentáció elsősorban a családi füzet, az egészségügyi törzslap, a fejlődési lap és napló.

A szülő nyilatkozik arról, hogy a bölcsődei házirendet betartja és együttműködik a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel.

Az érték- és vagyonmegőrzés módja:

A gyermekeknek saját szekrénye van, a bölcsődébe behozott játéktárgyakért, ékszerekért felelősséget a bölcsőde nem vállal.

A panaszjog gyakorlásának módja

A gyermek szülője, vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviselői és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek. Az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében, a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén.

A megállapodásban foglalt – az intézmény részéről fennálló – kötelezettségek elmulasztása esetén a szülő panaszával az Érdekképviselői Fórumhoz, a bölcsődei szakmai vezetőhöz és az intézményvezetőhöz fordulhat.

Az ellátást igénybe vevő a vitatott intézkedéssel szemben a fenntartó önkormányzathoz fordulhat.

A Házirend a szülőkre és hozzátartozókra egyaránt vonatkozik betartása kötelező érvényű.

A szülő nyilatkozik arról, hogy a felvételnél közölt adatok a valóságnak megfelelnek. Vállalja, hogy a kérelemhez csatolja a felvételhez szükséges dokumentumokat és igazolásokat. Ha a

közölt adatokban változás következik be, azt a szülő 15 napon belül az intézményvezetővel tudatja.

Jelen **Megállapodás** a gyermek ellátásának megszüntetésével automatikusan hatályát veszti.

A **Megállapodást** és a tájékoztatást a felek – mint akaratukkal mindenben megegyezőt – tudomásul vették és aláírták.

A Bölcsőde működésének részletes szabályait és rendjét a Szervezeti és Működési Szabályzat, valamint a Házi rend tartalmazza.

A bölcsőde vezetőjének tájékoztatását tudomásul veszem:

- a szolgáltatások rendjéről és tartalmáról,
- a gyermekről vezetett nyilvántartásokról,
- a bölcsődei ellátás megszűnéséről,
- a fizetendő térítési díjról (étkezés, gondozás),
- a panaszok gyakorlásának módjáról,
- a jogosult jogait és érdekeit képviselő Érdekképviselői Fórumról,
- a Házi rendről.

Az intézményi nyilvántartásokhoz, a TAJ alapú adatkezeléshez vállalom a szükséges adatok szolgáltatását.

PH.

ellátást igénylő / törvényes
képviselő / szülő

intézményvezető

Ócsa, ...20..... év hó nap